

Shahid Bahonar
University of Kerman

Journal of Accounting Knowledge

Print ISSN: 2008 - 8914 Online ISSN: 2476 - 292X

Iranian
Accounting Association

Executive Compensation Performance Sensitivity: A Further Evidence of the Role of Conservatism in Financial Reporting in the Iranian Capital Market

Mohsen Imeni*

Abbas Ali Daryaei**

Abstract

Objective: Separating ownership and management creates the problem of agency. Consequently, this information asymmetry between managers and shareholders brings the need for a conservative approach in financial reporting. In this way, shareholders use this approach to mitigate the effects of this information asymmetry. Hence, this study aims to investigate the relationship between conservatism in financial reporting and the sensitivity of compensation performance of managers. Also, this study identifies and examine the effect of conservatism in financial reporting on the effectiveness of the executive manager's compensation contracts in the Iran setting.

Method: The research population selected through the systematic elimination method. The study population consists of 104 Iranian companies listed on the Tehran Stock Exchange (TSE) during the years 2011 to 2019. Research hypotheses and links between variables tested using the panel data. Also, the multivariate regression model is used for hypothesis testing.

Results: The results indicate that there is a negative and significant relationship between conservatism in financial reporting and the level and sensitivity of executive manager's compensation. Also, results show no significant relationship between the interactive effect of the true performance of accounting and conservatism in financial reporting with the compensation-performance level of executive's managers. Findings show there is a positive and significant relationship between the interactive effect of conservatism and the sensitivity of the true performance of accounting based on book value with the sensitivity of executive manager's compensation. The results indicate that there is a positive and significant relationship between the interaction effect of stock returns and conservatism with the level of managers' compensation. There is also a positive and significant relationship between the interaction effect of conservatism and changes in stock returns with the sensitivity of managers' compensation-performance based on market value. Information asymmetry leads to conservatism in financial reporting as a solution to reduce the cost of agency. Hence,

---

Journal of Accounting Knowledge, Vol. 12, No. 4, Ser.47, pp. 67-91.

* Assistant Professor in Accounting, Ayandegan Institute of Higher Education, Tonekabon, Iran.
(Email: imeni@aihe.ac.ir).

** Corresponding Author, Assistant Professor in Accounting, Imam Khomeini International, Qazvin, Iran.
(Email: a.a.daryaei@soc.ikiu.ac.ir).

Submitted: 24 April 2021
Accepted: 9 May 2021
Publisher: Faculty of Management & Economics, Shahid Bahonar University of Kerman.
DOI: 10.22103/jak.2021.17464.3473

©The Authors.

Abstract

---

corporate financial reporting stakeholders demand conservatism to reduce agency costs by reducing information asymmetry and facilitate corporate governance.

Conclusion: The results of the current study extend the knowledge of previous studies. The results of this study indicate that conservatism in financial reporting can be effective in reducing information risks and the problems of agency. Therefore, conservatism in financial reporting can be considered an effective contractual mechanism. Accordingly, conservatism can limit the opportunistic behaviors of executive managers. Conservatism in financial reporting allows firms to CEO compensation more closely to corporate performance. Also, shareholders consider conservatism as a governance mechanism. They should increase the level of conservatism to increase the performance-compensation sensitivity of executives. Hence, conservatism in financial reporting is a tool that a board of directors can use to monitor and control CEOs' investment decisions; therefore, high-quality accounting information leads to increased investment efficiency by eliminating information asymmetry between managers and investors.

Based on the results of this study, we propose to use a conservative mechanism in financial reporting to protect the interests of shareholders against the opportunism of managers in an economic environment such as Iran, in which the state affects the economy. This paper is the first study of its type in Iran.

Keywords: *Conservatism in Financial Reporting, Executive Compensation Performance, Agency Theory, Asymmetric Information.*

Paper Type: *Research Paper.*

Citation: Imeni, M., Daryaei, A.A. (2021). Executive compensation performance sensitivity: A further evidence of the role of conservatism in financial reporting in the Iranian capital market. *Journal of Accounting Knowledge*, 12(4), 67-91 [In Persian].

حساسیت پاداش مدیران: شواهدی بیشتر از نقش محافظه‌کاری در گزارشگری مالی در بازار سرمایه ایران

محسن اینمنی*

عباسعلی دریائی**

چکیده

هدف: هدف این پژوهش بررسی ارتباط بین محافظه‌کاری در گزارشگری مالی و حساسیت پاداش مدیران و نیز شناسایی تأثیر محافظه‌کاری در گزارشگری مالی بر کارآیی قراردادهای جبران خدمت مدیران انجام شده است.

روش: جامعه آماری پژوهش از طریق روش هدفمند برای دوره زمانی ۱۳۹۸، ۱۰۴ شرکت می‌باشد و با استفاده از رگرسیون چندمتغیره روابط بین متغیرهای پژوهش مورد آزمون قرار گرفتند.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان می‌دهد محافظه‌کاری با سطح پاداش مدیران و همچنین حساسیت پاداش مدیران دارای رابطه منفی و معناداری است. همچنین بین اثر تعاملی عملکرد حسابداری واقعی و محافظه‌کاری با سطح پاداش مدیران رابطه معناداری وجود ندارد. هر چند بین اثر تعاملی محافظه‌کاری و حساسیت عملکرد حسابداری واقعی مبتنی بر ارزش دفتری با حساسیت عملکرد پاداش مدیران رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. نتایج حاکی از آن است که بین اثر تعاملی بازده سهام و محافظه‌کاری با سطح پاداش مدیران رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین بین اثر تعاملی محافظه‌کاری و تغییر بازده سهام با حساسیت عملکرد پاداش مدیران مبتنی بر ارزش بازار رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: نتایج پژوهش نشان می‌دهد محافظه‌کاری در گزارشگری مالی می‌تواند ریسک اطلاعاتی و مسئله نمایندگی را کاهش دهد. از این‌رو می‌توان محافظه‌کاری در گزارشگری مالی را به عنوان یک مکانیزم قراردادی کارآمد که می‌تواند رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیران را محدود نماید، قلمداد کرد. اگر سهامداران، متقاضی محافظه‌کاری به عنوان یک سازوکار حاکمیتی هستند، باید میزان محافظه‌کاری را بالاتر ببرند که این خود موجب افزایش حساسیت پاداش مدیران خواهد شد؛ بدین معنا که محافظه‌کاری در گزارشگری مالی می‌تواند کارآیی قراردادهای مدیران را بهبود بخشد.

مجله دانش حسابداری، دوره دوازدهم، ش. ۴، پایی ۴۷، صص. ۶۷-۹۱.

* استادیار گروه حسابداری، مؤسسه آموزش عالی آیندگان، تکابن، ایران. (رایانه: imeni@aihe.ac.ir).

** نویسنده مسئول، استادیار گروه حسابداری، دانشگاه بین‌المللی امام خمینی (ره)، قزوین، ایران. (رایانه: a.a.daryaei@soc.ikiu.ac.ir).

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۴/۱۹

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۲/۴

ناشر: دانشکده مدیریت و اقتصاد، دانشگاه شهید بهشتی کرمان.

DOI: 10.22103/jak.2021.17464.3473

©The Authors.

واژه‌های کلیدی: محافظه‌کاری در گزارشگری مالی، پاداش عملکرد مدیران، نظریه نمایندگی، عدم تقارن اطلاعاتی.
نوع مقاله: پژوهشی.

استناد: ایمنی، محسن؛ دریائی، عباسعلی. (۱۴۰۰). حساسیت پاداش مدیران: شواهدی بیشتر از نقش محافظه‌کاری در گزارشگری مالی در بازار سرمایه ایران. *محله دانش حسابداری*, ۱۲(۴)، ۶۷-۹۱.

مقدمه

تفکیک مالکیت از مدیریت سبب ایجاد مسئله نمایندگی و در نتیجه عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سهامداران می‌گردد ([کامیابی و همکاران، ۱۳۹۵؛ هاشمی و همکاران، ۱۳۹۶](#)) و نیاز به یک رویکرد محافظه‌کارانه در حسابداری، برای کاهش اثرات این عدم تقارن اطلاعاتی، از سوی سهامداران دیده می‌شود ([لافوند و واتز^۱، ۲۰۰۸](#)). از این‌رو، پژوهشگرانی همچون [باسو^۲ \(۱۹۹۷\)](#) و [واتز \(۲۰۰۳\)](#) معتقدند محافظه‌کاری حسابداری، به عنوان یک سیاست گزارشگری مالی، می‌تواند به صورت بالقوه به رفع یا کاهش مسئله نمایندگی کمک کند. چراکه وظیفه اصلی حسابداری ارائه اطلاعات می‌باشد و به طرفین اجازه می‌دهد تا کارایی و اثربخشی تعهدات انجام‌شده را در بستر قراردادها، ارزیابی کنند. مطالعات پیشین نشان داده است که محافظه‌کاری، موجب کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، هزینه سرمایه ([خدمای پور و پناهی گنهرانی، ۱۳۹۶](#)) و بهبود کیفیت اطلاعات می‌شود ([بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۳ ب](#)).

همچنین [خدمای پور و پناهی گنهرانی \(۱۳۹۶\)](#) معتقدند نقش نظارتی محافظه‌کاری به هیئت‌مدیره و سایر اجزای حاکمیت شرکتی کمک می‌کند تا از راهبردهای تخریب‌کننده ارزش‌ها بر حذر باشند. چراکه می‌توان از حاکمیت شرکتی به عنوان یک سازوکار نظارتی بر مدیران اجرایی استفاده کرد تا این طریق مسائل نمایندگی را بهبود بخشدید ([عبدیینی و همکاران، ۱۳۹۵؛ هاشمی و همکاران، ۱۳۹۶](#)). یکی از راه‌های اصلی نظارت بر مدیران شرکت‌ها، ترغیب انگیزه‌های اجرایی آن‌ها از طریق ارائه قراردادهای جبران خدمت اجرایی آن‌ها (از جمله اختیار سهام) است ([بنیت و همکاران، ۲۰۱۷](#)). [احمد و دوئلمن^۴ \(۲۰۱۱\)](#) بیان می‌کنند که قراردادها سبب کاهش هزینه‌های نمایندگی و افزایش ارزش شرکت می‌گردد. هدف این گونه قراردادها، ایجاد انگیزه در مدیران برای کار سخت و محدود کردن فرصت طلبی آن‌ها است ([رافی و همکاران^۵، ۲۰۱۴](#))؛ لذا محافظه‌کاری را می‌توان به عنوان یک مکانیزم قراردادی مؤثر که موجب محدود شدن رفتار فرصت‌طلبانه مدیران می‌شود دانست ([بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۳ الف](#)).

معیار عملکرد مبتنی بر حسابداری به عنوان اصلی ترین معیار برای قراردادهای جبران خدمت در بسیاری از کشورها بوده و مورد استفاده قرار گرفته است ([بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۳ ب؛ ژانگ و همکاران^۶، ۲۰۱۹](#)). مطالعات پیشین نشان می‌دهد که عملکرد مبتنی بر حسابداری نشان‌دهنده وضعیت عملکرد یک شرکت است و به مدیران انگیزه می‌دهد تا ارزش خالص دارایی‌ها و سودهای شرکت خود را باهدف حداکثر کردن میزان منافع شخصی خود افزایش دهند ([سان^۷، ۲۰۱۴](#)). از طرفی، در پی رسوایی‌های مالی اخیر، اطمینان و اعتماد سرمایه‌گذاران به سیستم گزارشگری مالی را تضعیف کرد ([ابراهیمی کردر و رحمانی پیچا، ۱۳۹۵](#)) تا نگرانی‌های فرایندهای در مورد کیفیت اندازه‌گیری عملکرد حسابداری برای قراردادهای جبران خدمت وجود داشته باشد. محافظه‌کاری منجر به کاهش ارزش دارایی‌ها و عملکرد حسابداری

نسبت به ارزش بازار می‌شود و دلیل آن حداقل کردن ارزش دارایی‌ها و درآمدها در مقابل افزایش ارزش بدھی‌ها و هزینه‌ها می‌باشد (مشکی میاوقی و الهی رودپشتی، ۱۳۹۳). ایاتریدیس^۸ (۲۰۱۱) معتقد است که اطلاعات مربوط به عملکرد حسابداری تحت اصل محافظه‌کاری، ارزش دارایی‌ها معتبرتری را منعکس می‌کند. همچنین، محافظه‌کاری فضای دستکاری سودها و سیگال‌های رفتار منافع شخصی به موقع مدیران را کاهش می‌دهد (برتومو و همکاران، ۲۰۱۷). در کل می‌توان استدلال کرد که محافظه‌کاری می‌تواند اثربخشی قراردادهای جبران خدمت مدیران را بهبود بخشد.

عدم تقارن اطلاعاتی موجب می‌گردد تا محافظه‌کاری به عنوان یک راه حل در جهت کاهش هزینه نمایندگی مطرح شود (کامیابی و نورعلی، ۱۳۹۵). از این‌رو ذینفعانِ گزارشگری مالی شرکت‌ها، برای کاهش هزینه‌های نمایندگی از طریق کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و وجود حاکمیت شرکتی، محافظه‌کاری را تقاضا می‌کنند (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹). چرا که استقرار حاکمیت شرکتی قوی به کنترل و نظارت بهتر ذینفعان بر عملکرد مدیران منجر می‌شود (هاشمی و همکاران، ۱۳۹۶). تاری وردی و همکاران (۱۳۹۵) معتقدند وجود حاکمیت شرکتی قوی، محافظه‌کاری را افزایش می‌دهد. چندین مطالعه رابطه بین حاکمیت شرکتی و محافظه‌کاری را مورد بررسی قرار داده‌اند و دریافتند رابطه بین این دو، مثبت است (مرادزاده فرد و همکاران، ۱۳۹۰؛ تاری وردی و همکاران، ۱۳۹۵؛ پرندیدن و همکاران، ۱۳۹۵؛ رامالینجیگودا و یو^۹، ۲۰۱۲؛ هاجاویه و همکاران^{۱۰}، ۲۰۲۰). بال^{۱۱} (۲۰۰۱) معتقد است محافظه‌کاری به عنوان ابزاری است که یک هیئت مدیره می‌تواند از آن برای نظارت و کنترل تصمیمات سرمایه‌گذاری مدیران عامل استفاده کند؛ بنابراین اطلاعات حسابداری با کیفیت بالا، باعث افزایش کارایی سرمایه‌گذاری از طریق رفع عدم تقارن اطلاعاتی بین مدیران و سرمایه‌گذاران می‌شود و این‌رو می‌توان گفت محافظه‌کاری، عدم تقارن اطلاعاتی و مشکلات کم سرمایه‌گذاری را کاهش داده و سرمایه‌گذاری آتی را افزایش می‌دهد و منجر به کارایی سرمایه‌گذاری می‌شود (خدمای پور و پناهی گنهرانی، ۱۳۹۶) و می‌تواند مانند حاکمیت شرکتی، آن را به عنوان یک سازوکار مؤثر حاکمیتی و نظارتی در نظر گرفت (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹).

سؤالی مهمی که می‌توان بیان داشت این است که آیا قراردادهای طراحی شده برای جبران خدمت مدیران انگیزه‌های آن‌ها را در خصوص سهامداران ترغیب می‌کند؟ مطالعات متعددی همچون لیپرت و پورتر^{۱۲} (۱۹۹۷)، آینیگار و زامپلی^{۱۳} (۲۰۱۰) و ژانگ و همکاران (۲۰۱۹) سعی در استفاده از حساسیت عملکرد-پاداش مدیران برای همسو کردن منافع سهامداران با منافع مدیران، دارند. حساسیت عملکرد-پاداش مدیران معمولاً با تغییر در جبران پاداش مدیران تعریف می‌شود که با عملکرد معین سازمانی که آن‌ها، آن را مدیریت می‌کنند، همراه است (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹)؛ این امر نشان‌دهنده افزایش پاداش در رابطه با سطح مشخصی از عملکرد شرکت می‌باشد. جنسن و مورفی^{۱۴} (۱۹۹۰) استدلال می‌کنند که هر چه حساسیت بیشتر باشد، نشانگر نزدیک‌تر شدن منافع بین مدیران و سهامداران است؛ لذا، می‌توان گفت قرارداد پاداش آن‌ها کاراتر است. مطالعات اندکی تأثیر محافظه‌کاری بر حساسیت-عملکرد پاداش مدیران را بررسی کرده‌اند، همچنین پژوهشی در رابطه حساسیت-عملکرد در ایران صورت نگرفته است. از این‌رو، این خود یک شکاف پژوهشی را ایجاد خواهد کرد و می‌تواند ضرورت اجرایی این پژوهش را توجیه کند.

این مطالعه در دو بخش دارای دانش افزایی است: اول، شواهدی در مورد رابطه منفی بین محافظه کاری در گزارشگری مالی و سطح پاداش مدیران بیان می‌دارد. دوم، شواهدی در مورد رابطه مثبت بین محافظه کاری در گزارشگری مالی و عملکرد مبتنی بر ارزش دفتری و ارزش بازار بر حساسیت عملکرد-پاداش مدیران ارائه می‌دهد که می‌تواند در کم را از نتایج مثبت اقتصادی محافظه کاری بالا ببرد. این مطالعه نشان می‌دهد که محافظه کاری هزینه‌های نمایندگی را کاهش می‌دهد و در مقابل می‌تواند اثربخشی قراردادهای جبران خدمت مدیران را افزایش دهد. لذا، آگاهی از نقش محافظه کاری می‌تواند در ارزیابی مزایای آن، به ما یاری رسان باشد.

مبانی نظری پژوهش محافظه کاری و پاداش مدیریت

نظریه نمایندگی با شناسایی تضاد منافع بین نماینده و کارگزار، مسئله ساختارهای تجاری مدرن را می‌تواند توضیح دهد؛ به عنوان مثال، غالباً در یک کسب و کار، نماینده از حق باقیمانده استفاده کرده و سهامداران را از منافع آن حق، محروم می‌کند (لپورتا و همکاران^{۱۶}، ۱۹۹۹). با توجه به دیدگاه «تضادی سهامدار» (چنگ و همکاران^{۱۷}، ۲۰۱۷)، محافظه کاری کارایی قرارداد بین مدیران و سهامداران را تسهیل می‌بخشد (واتز، ۲۰۰۳). با افزایش اختلاف نظر بین مدیران و سهامداران، سهامداران برای محافظت از فرصت طلبی مدیران (به عنوان مثال، پرداخت پاداش بیش از حد و سرمایه‌گذاری‌های ناکارا) نیاز به محافظه کاری بیشتر به عنوان مکانیسم جایگزین برای حاکمیت شرکتی، دارند. بر این اساس، سطح محافظه کاری در گزارشگری مالی یک شرکت، با میزان پاداش مدیران اجرایی در ارتباط است (بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۳^{۱۸}).

همچنین، عدم تقارن اطلاعاتی پس از امضای قرارداد بین مدیر و نماینده، پدیدار خواهد شد. سه دلیل برای این اتفاق وجود دارد (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹): اول اینکه، به دلیل هزینه نظارت بالا، سهامداران نمی‌توانند مستقیماً بر رفتارهای مدیر نظارت کنند. این اتفاق موجب ایجاد خطر اخلاقی توسط مدیر می‌شود که اصطلاحاً آن را «عمل پنهان»^{۱۹} نیز می‌خوانند و علت آن قادر نبودن سهامداران در مشاهده دقیق میزان تلاش مدیران است، زیرا نظارت، هزینه بر است و همچنین اقدامات و اعمال دقیقی از رفتار مدیر در دسترس نیست. دلیل دوم، بالا بودن هزینه جستجوی اطلاعات است و مدیر دارای اطلاعاتی بیشتری است که سهامداران قادر به مشاهده و کسب آنها نیستند. این امر منجر به خطر اخلاقی مدیر می‌شود که به آن «اطلاعات پنهان»^{۲۰} نیز اطلاق می‌شود. اطلاعات پنهان، به وضعیتی گفته می‌شود که مدیر دارای دانش بهتری در مورد تصمیمات اتخاذ شده به نمایندگی از سهامداران داشته باشد. علت سوم، برخی شوک‌های کنترل نشده وجود دارد که به مدیران انگیزه می‌دهد تا حداکثر بهره خود را از این موقعیت کسب کنند. از این‌رو، به نظر می‌رسد که طراحی یک قرارداد جبران خدمت مدیران اجرایی بسیار مهم باشد (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹).

ژو و همکاران^{۲۱} (۲۰۲۰) معتقدند به این دلایل باید شکل محدودیت از مشوق‌ها را اتخاذ کرد. برای رسیدن به این هدف، قراردادها غالباً بر اساس داده‌های حسابداری نگارش می‌شوند (واتز و زیمرمن^{۲۲}، ۱۹۹۹). روش مرسوم در کسب و کارها این است که پاداش مدیران اجرایی مبتنی بر شاخص‌های عملکرد حسابداری باشد (سجادی و زارع‌زاده مهریزی، ۱۳۹۰)؛ بنابراین، برای رسیدن به این هدف مدیران ممکن است پاداش خود را با اتخاذ سیاست‌های مختلف

همچون سرعت بخشیدن در شناخت درآمد افزایش دهنده که این خود انگیزه‌ای برای استفاده از اطلاعات خصوصی برای انتقال ثروت از سهامداران به مدیر را فراهم می‌آورد. به منظور جلوگیری از کاهش منافع خود، سهامداران باید یک ضریب عملکرد معترض را تنظیم و تدوین کنند تا ناتوانی و عاجز بودن مدیر را نشان دهد ([ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹](#)). [کامیابی و نورعلی \(۱۳۹۵\)](#) معتقدند که محافظه‌کاری می‌تواند عدم تقارن اطلاعاتی را به میزان قابل توجهی کاهش دهد و رفتار فرصت طلبانه مدیران را محدود کند و هزینه‌های معاملات را بین همه ذینفعان کاهش دهد. به طور خلاصه، محافظه‌کاری در گزارشگری مالی می‌تواند به کاهش ریسک اطلاعاتی ([مشکی میاقی و محمدی، ۱۳۹۸](#))، کنترل هزینه‌های نمایندگی ([هاشمی و همکاران، ۱۳۹۶](#))، افزایش ارزش شرکت (روحی ملکی و پاک مرام، [۱۳۹۶](#)) کمک کند؛ بنابراین محافظه‌کاری را می‌توان به عنوان یک سازوکار مؤثر حاکمیتی در نظر گرفت (لافوند و واتز، [۲۰۰۸؛ سولی من، ۲۰۱۴؛ کاسکی و لاپوکس، ۲۰۱۷، ۲۰۱۶؛ \[کراوت، ۲۰۱۴\]\(#\)\) و از آن می‌توان به عنوان یک مکانیسم انصباطی که انگیزه‌های منفعت‌جویانه مدیران را مهار می‌کند یاد کرد \(\[مرادی و همکاران، ۱۳۹۰\]\(#\)\).](#)

این پژوهش، بر اساس استدلال‌های زیر انجام شده است که عملکرد مبتنی بر محافظه‌کاری در گزارشگری مالی می‌تواند تضاد بین سهامداران و مدیران را از طریق سه سازوکار بالقوه کاهش دهد. اولاً بر اساس نظر باسو ([۱۹۹۷](#)) محافظه‌کاری نیاز به درجه بالایی از اعتبار برای اخبار خوب نسبت به اخبار بد دارد ([شهبازی و مشایخی، ۱۳۹۳](#)). از این‌رو، [گارسیا لارا و همکاران \(۲۰۱۶\)](#) معتقدند با پذیرش این شرط یعنی تأیید اعتبار نامتقارن، می‌توان انگیزه‌های مدیران را برای افزایش ارزش دارایی و سود، کاهش داد. سازوکار دوم، به دلیل پاسخگویی و تصدی محدود، مدیران می‌توانند کوتاه‌بین^{۲۶} باشند و سودها را در کوتاه‌مدت افزایش دهنده که می‌تواند در بلند‌مدت منجر به جریان خالص نقدی منفی شود. با این حال، امکان دستکاری سودها با اتخاذ محافظه‌کاری در اطلاعات حسابداری توسط مدیران کاهش می‌یابد ([کراوت، ۲۰۱۴، ۲۰۱۶](#)). سوم اینکه، اطلاعات حسابداری که خیلی زودتر سیگنال‌هایی را در مورد خطر رفتار مدیران ارسال می‌کند که می‌تواند به آن‌ها در خصوص عملکرد ضعیف پروژه‌ها و زمان‌رهایی از زیان را بیان کند ([کیم و ژانگ، ۲۰۱۶، ۲۰۱۸](#)).

در نهایت می‌توان گفت سنگ بنای محافظه‌کاری، ارائه اطلاعات معترض و کاهش اختلال (نویز) داده‌های عملکردی حسابداری است که در گزارش‌های مالی گزارش می‌شود و می‌توان این ادعا را کرد که اتخاذ محافظه‌کاری حسابداری می‌تواند فرصت‌های مدیریت سود را محدود کند ([خدماتی پور و پناهی گنهرانی، ۱۳۹۶](#)) و موجب بهبود و افزایش قابلیت اطمینان، معیارهای عملکردی حسابداری شود. به بیانی محافظه‌کاری به بنگاه‌ها این امکان را می‌دهد تا پاداش مدیران اجرایی با عملکرد شرکت، بیشتر گردد بخورد. اگر سهامداران، متقاضی محافظه‌کاری به عنوان یک سازوکار حاکمیتی هستند، باید میزان محافظه‌کاری را بالاتر ببرند که این خود موجب افزایش حساسیت عملکرد-پاداش مدیران خواهد شد؛ به این معنا که محافظه‌کاری در گزارشگری مالی می‌تواند کارایی قراردادهای مدیران را بهبود بخشد ([ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹](#)). مطابق نظریه بهینه قراردادها^{۲۹}، سهامداران برای جبران خدمت حداکثری عملکرد مدیران که تا حد زیادی به تلاش آن‌ها و برخی از اختلال‌های تصادفی بستگی دارد، باید قرارداد جبران خدمت مدیران را طراحی کنند ([هومنستروم و میلگرم، ۱۹۹۱](#))؛ چراکه عملکرد شرکت از طریق اعدادی همچون سود یا زیان قابل اثبات و مشاهده

است، در حالی که تلاش آن‌ها این ویژگی‌ها را ندارد و نظارت بر آن نیز دشوار خواهد بود. از این‌رو، **ژانگ و همکاران (۲۰۱۹)** بیان می‌کنند قرارداد بهتر، قرادادی است که بر اساس تلاش مدیران تنظیم شده باشد که سهامداران می‌توانند از این طریق بر تلاش مدیران نظارت داشته باشند. چراکه مدیران براساس این قرارداد مجبورند تلاش خود را در بوق و گرنا کنند و این موجب تعیین درست پاداش برای آن‌ها مبتنی بر عملکرد واقعی و تلاش آن‌ها گردد؛ بنابراین، این نظریه پیش‌بینی می‌کند که استفاده از قراردادهای مبتنی بر عملکرد، در زمانی که یک شرکت دارای بالاترین سطح از محافظه‌کاری در گزارشگری مالی است، کمتر می‌باشد (**ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹**)؛ چراکه می‌تواند عدم تقارن اطلاعاتی را به میزان قابل توجهی کاهش دهد و رفتار فرست طلبانه مدیران را محدود سازد (**قالیاف اصل و همکاران، ۱۳۹۴**)؛ به عبارت دیگر، سطوح مختلف محافظه‌کاری در گزارشگری مالی باید با موارد مختلفی از حساسیت عملکرد پاداش مدیران همراه باشد. برای شرکت‌هایی که محافظه‌کاری در گزارشگری مالی بالا (پایین) دارند، باید نظارت مستقیم کمتری (بیشتری) بر مدیران باشد و بیشتر (کمتر) باید بر قراردادهایی جبران خدمت مدیران تکیه کرد.

پیشنه پژوهش

بنی‌مهد و همکاران (۱۳۹۳ ب) معتقدند که بین محافظه‌کاری حسابداری و پاداش مدیریت رابطه منفی وجود دارد. آن‌ها بین سال‌های ۱۳۸۲ لغایت ۱۳۹۰ به بررسی این موضوع پرداختند. به بیانی آن‌ها دریافتند که محافظه‌کاری موجب کاهش سطح پاداش مدیران اجرایی می‌گردد؛ اما آن‌ها حساسیت پاداش مدیران را مبتنی بر ارزش دفتری و ارزش بازار مورد مطالعه قرار ندادند. همچنین جهت محاسبه محافظه‌کاری، از الگو غیرشرطی **گیولی و هاین^{۳۳}** (۲۰۰۰) استفاده کردند. **ژانگ و همکاران (۲۰۱۹)** دریافت که یک رابطه مثبت معناداری بین محافظه‌کاری حسابداری و حساسیت عملکرد پاداش مدیران در شرکت‌های چینی وجود دارد، به ویژه زمانی که قراردادهای اندازه‌گیری عملکرد جبران خدمت مدیران مبتنی بر معیارهای حسابداری تدوین شده باشد. علاوه بر این، مطالعه او نشان داد تأثیر محافظه‌کاری بر حساسیت عملکرد-پاداش مدیران زمانی که شرکت در حال سقوط (افول) است، بیشتر مشهود می‌باشد؛ همچنین، هنگامی که یک شرکت در هیئت مدیره بورس اوراق بهادر چین قرار دارد یا جایی که میزان محوریت بازار یا بازار گراسازی^۶ بالاتر دارد، دارای عدم تقارن اطلاعاتی جدی‌تری است.

نتیم و همکاران^{۳۴} (۲۰۱۹) با استفاده از یک مجموعه داده بزرگ از شرکت‌های آفریقای جنوبی به دنبال پاسخ به این سؤال بودند که آیا قدرت مدیر عامل و ساختار حاکمیت شرکتی می‌تواند حساسیت عملکرد-پاداش مدیران اجرایی را تعديل می‌کند؟ آن‌ها دریافتند که قدرت مدیر عامل و ساختار حاکمیت شرکتی دارای یک اثر تعدیلگر بر حساسیت عملکرد-پاداش مدیران اجرایی دارد. آن‌ها نشان دادند که این حساسیت پاداش در شرکت‌هایی با مدیر عامل‌های معتبرتر، مالکیت نهادی و مدیریتی بالاتر و کمیته‌های مستقل بیشتر است، اما این حساسیت در شرکت‌هایی که هیئت مدیره بزرگتر، مدیر عامل‌های قدرتمندتر و دارای دوره تصدی طولانی مدت‌تری هستند، کمتر است. **لی و همکاران^{۳۵} (۲۰۱۹)** اثر محافظه‌کاری حسابداری بر پاداش مدیران را مورد بررسی قرار دادند. نتایج پژوهش نشان داده است بین محافظه‌کاری حسابداری و پاداش مدیران رابطه مثبت وجود دارد و بین حساسیت محافظه‌کاری حسابداری و حساسیت پاداش مدیران رابطه منفی وجود دارد.

ژوو و همکاران^{۳۴} (۲۰۱۷) دریافتند نمایندگان هیئت مدیره سهامداران غیرنظرناظری تأثیر مثبتی بر حساسیت عملکرد مدیران اجرایی دارد، در حالیکه هیئت مدیره مستقل تأثیر منفی بر حساسیت عملکرد مدیران اجرایی دارند. **ایوازکی و همکاران^{۳۵} (۲۰۱۵)** رابطه بین محافظه کاری حسابداری و قراردادهای جبران خدمت مدیران اجرایی را مبتنی بر عملکرد حسابداری در شرکت های ژاپنی بررسی کردند و رابطه مثبت بین محافظه کاری حسابداری و حساسیت در پرداخت پاداش مدیران براساس عملکرد یافتند. **کوردیرو و همکاران^{۳۶} (۲۰۱۳)** نیز دریافتند مدیران چینی بیشتر برای عملکرد حسابداری مثبت، پاداش دریافت می کنند تا اینکه برای عملکرد حسابداری منفی، مجازات شوند. از طرفی **آینگار و زامپلی (۲۰۱۰)** رابطه بین رویه های حسابداری محافظه کارانه و حساسیت پاداش را مورد مطالعه و دریافتند حساسیت در پرداخت پاداش مدیران اجرایی براساس عملکرد حسابداری برای شرکت هایی که سودهای حسابداری محافظه کارانه را گزارش می کنند، بیشتر است.

فرضیه های پژوهش

بر اساس مبانی نظری و پیشینه پژوهش، فرضیه های زیر برای این پژوهش تدوین شده است:

فرضیه اول: بین محافظه کاری در گزارشگری مالی و سطح عملکرد- پاداش مدیران، رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه دوم: بین محافظه کاری در گزارشگری مالی و حساسیت عملکرد- پاداش مدیران، رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه سوم: بین اثر تعاملی محافظه کاری در گزارشگری مالی و عملکرد واقعی حسابداری مبتنی بر ارزش دفتری و سطح عملکرد- پاداش مدیران، رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه چهارم: بین اثر تعاملی محافظه کاری در گزارشگری مالی و تغییر عملکرد واقعی حسابداری مبتنی بر ارزش دفتری و حساسیت عملکرد- پاداش مدیران، رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه پنجم: بین اثر تعاملی محافظه کاری در گزارشگری مالی و عملکرد مبتنی بر ارزش بازار (بازده سهام) و سطح عملکرد- پاداش مدیران، رابطه معناداری وجود دارد.

فرضیه ششم: بین اثر تعاملی محافظه کاری در گزارشگری مالی و تغییر عملکرد مبتنی بر ارزش بازار (تغییر بازده سهام) و حساسیت عملکرد- پاداش مدیران، رابطه معناداری وجود دارد.

روش‌شناسی و الگوهای پژوهش

روش‌شناسی پژوهش

جامعه آماری در دسترس در پژوهش حاضر شامل شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران است که دارای شرایط زیر در بازه زمانی ۱۳۹۰ لغایت ۱۳۹۸ (۹ ساله) باشند:

۱. شرکت ها قبل از تاریخ سال ۱۳۸۹ در بورس پذیرفته شده باشد و در طی دوره پژوهش بورس فعال باشند (به دلیل اینکه برای محاسبه برخی از متغیرها، به داده های سال قبل آنها نیاز است).
۲. شرکت های که سال مالی آنها به پایان اسفند ختم می شود (به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه).
۳. شرکت ها در طول دوره پژوهش تغییر سال مالی نداده باشد (به لحاظ افزایش قابلیت مقایسه).

۴. جزء بانک‌ها و مؤسسات مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه‌گرهای مالی، شرکت‌های لیزینگ) نباشد؛ زیرا نحوه گزارشگری مالی آن‌ها متفاوت است.

۵. وقفه معاملاتی بیش از ۳ ماه نداشته باشد. از این معیار به جهت دستیابی به اطلاعات به روزتر در محاسبه بازدهی سهام از این شرط استفاده شده است.

جهت تهیه برخی از داده‌ها از سایت‌های tsetmc و کدال استفاده شده است. به این ترتیب تعداد شرکت‌هایی که ویژگی‌های فوق الذکر را داشتند و به عنوان جامعه آماری در دسترس بتوان از آن‌ها استفاده کرد، ۱۰۴ شرکت در بازه زمانی ۹ سال است. با توجه به اینکه برخی از شرکت‌ها پاداش هیات مدیره را افشا نمی‌کنند؛ لذا از رویکرد پنل نامتوازن جهت تحلیل استفاده شده است.

الگوهای پژوهش

عملکرد شرکت‌ها را می‌توان با استفاده از معیارهای مبتنی بر ارزش دفتری و ارزش بازار مورد سنجش قرار داد. در این مطالعه از هر دو روش جهت آزمون فرضیه‌های پژوهش استفاده شده است ([زنگ و همکاران، ۲۰۱۹](#)).

(الف) الگوهای عملکردی براساس ارزش دفتری:

$$COMP_i = \beta_0 + \beta_1 TRUE\_ROA_i + \beta_2 CONS_i \times TURE\_ROA_i + \sum \beta_i CONTROLS + \varepsilon_i \quad (1)$$

$$\Delta COMP_i = \beta_0 + \beta_1 \Delta TRUE\_ROA_i + \beta_2 \Delta CONS_i \times TURE\_ROA_i + \sum \beta_i CONTROLS + \varepsilon_i \quad (2)$$

(ب) الگوهای عملکردی براساس ارزش بازار:

$$COMP_i = \beta_0 + \beta_1 RET_i + \beta_2 CONS_i \times RET_i + \sum \beta_i CONTROLS + \varepsilon_i \quad (3)$$

$$\Delta COMP_i = \beta_0 + \beta_1 \Delta RET_i + \beta_2 \Delta RET_i + \sum \beta_i CONTROLS + \varepsilon_i \quad (4)$$

در الگوهای فوق، $COMP$ و $\Delta COMP$ نشان دهنده متغیرهای وابسته این پژوهش هستند که بیانگر سطح و تغییر ارزش پاداش مدیران است. بازده سهام (RET) نیز نشانگر معیار عملکرد مبتنی بر بازار است. الگوهای (۱) و (۳) نشان دهنده تأثیر محافظه‌کاری بر عملکرد-پاداش مدیران است و الگوهای (۲) و (۴) نشان دهنده تأثیر محافظه‌کاری بر حساسیت عملکرد-پاداش مدیران است.

همچنین مجموعه‌ای از متغیرها را برای کنترل اثر سایر عوامل مانند ویژگی‌های شرکت، حاکمیتی و هیئت‌مدیره به الگوی پژوهش افزوده شده است. تعریف عملیاتی متغیرها در پایان همین بخش و پس از تعریف متغیرهای اصلی پژوهش، بیان شده است.

الف) محافظه‌کاری حسابداری

این مطالعه مبتنی بر تبیین قرارداد براساس مطالعه [واتر \(۲۰۰۳\)](#) برای محافظه‌کاری، است. اول اینکه، باید از معیاری استفاده شود که نه تنها وجود محافظه‌کاری را نشان می‌دهد بلکه بتواند مقیاس و درجه محافظه‌کاری را نیز اندازه‌گیری کند. تعدادی از الگوها در ادبیات نظری برای محاسبه محافظه‌کاری در گزارشگری مالی ارائه شده است که البته برخی از آن‌ها به دلیل محدودیت‌ها یا ویژگی‌های منحصر به فرد بازار سرمایه ایران، نمی‌توانند برای مطالعه حاضر کاربردی باشند. به عنوان مثال، الگوی باسو، الگوی سودخالص، الگوی چولگی سودها و الگوی اقلام تعهدی-جریان نقد در این

محیط اقتصادی کاربردی نمی‌باشد (بنی مهد و همکاران، ۱۳۹۳^{۱۶})؛ چراکه این الگوها فقط وجود محافظه کاری را نشان می‌دهد و میزان درجه و مقیاس آن را بیان نمی‌کنند. همچنین الگوی ارزش دفتری به ارزش بازار بیور و رایان^{۱۷} (۲۰۰۵) می‌تواند شامل اقلامی باشد که خارج از ترازنامه (همانند گزینه‌های رشد و همافزایی که بر ارزش بازار شرکت مؤثر می‌باشد) است. اگرچه الگوی خان و واتز^{۱۸} (۲۰۰۹) در حقیقت یکی از بهترین معیارهای محافظه کاری در گزارشگری مالی مبتنی بر سال-شرکت است، اما کاربردش در شرایط سخت‌تری رخ می‌دهد (به عنوان مثال، نیاز به یک بازار سرمایه کارا و یک سازوکار اجرای قانون اثربخش، دارد).

براساس پیشنه موجود دو نوع محافظه کاری مطرح است: شرطی و غیرشرطی. انتظار می‌رود که اقلام تعهدی عملکرد نامتقارنی را از عملکرد شرکت‌ها نشان دهد؛ چراکه زیان‌های اقتصادی توسط فرایند اقلام تعهدی به صورت به موقع تراز سودها شناسایی می‌شوند. از این‌رو، بال و شیواکومار (۲۰۰۶) اقلام تعهدی را در الگوی پیشین محافظه کاری شرطی خود قرار دادند. براین اساس در پژوهش حاضر، برای محاسبه محافظه کاری شرطی از الگوی بسط یافته بال و شیواکومار (۲۰۰۶) توسط ژانگ و همکاران (۲۰۱۹)^{۱۹} استفاده شده است که خطای الگو (۴) نشان دهنده محافظه کاری است. لازم به ذکر است در پژوهش حاضر این معیار ساختگی (دامی) است.

$$\frac{TA_{it}}{A_{it-1}} = \beta_0 + \beta_1 \frac{1}{A_{it-1}} + \beta_2 \frac{\Delta REV_{it}}{A_{it-1}} + \beta_3 \frac{PPE_{it}}{A_{it-1}} + \beta_4 \frac{CF_{it}}{A_{it-1}} + \beta_5 DCF_{it} + \beta_6 DCF_{it} \times \frac{CF_{it}}{A_{it-1}} + \varepsilon_{it} \quad (5)$$

در الگوی فوق TA_{it} نشان‌دهنده اقلام تعهدی کل است که از تفاوت سود عملیاتی و جریان نقد عملیاتی حاصل می‌شود؛ A_{it-1} نیز نشان‌دهنده کل دارایی‌های سال قبل است. تغییر در آمد سال جاری نسبت به سال قبل (ΔREV_{it}) را نشان می‌دهد. PPE_{it} خالص اموال، تجهیزات و ماشین‌آلات است. CF_{it} نسبت جریان نقد عملیاتی به دارایی‌ها را نشان می‌دهد. DCF_{it} یک متغیر ساختگی است که اگر جریان نقد عملیاتی منفی باشد عدد ۱ و در غیر این صورت صفر است. نیز نشان‌دهنده محافظه کاری در گزارشگری مالی است. برای محاسبه CONS_{it}، خطای الگوی (۵) در عدد ۱ ضرب می‌شود. هرچه عدد حاصله بزرگ‌تر باشد، درجه محافظه کاری نیز بالا خواهد بود؛ سپس، اگر اعداد مثبت باشد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر خواهد شد.

(ب) عملکرد حسابداری

پژوهش‌های پیشین نشان می‌دهد که محافظه کاری غیرشرطی ممکن است منجر به مدیریت سود گردد. چن و لو^{۲۰} (۲۰۱۲) معتقدند عملکرد حسابداری واقعی از طریق اقلام تعهدی اختیاری اصلاح می‌شود. بدین‌منظور می‌توان از معیار اقلام تعهدی اختیاری مطابق با عملکرد، کوتاری و همکاران^{۲۱} (۲۰۰۵) استفاده کرد. این معیار پژوهشگران را قادر می‌سازد تا استنتاج‌های قابل اعتمادتری را داشته باشند (ژانگ و همکاران، ۲۰۱۹). از این‌رو، عملکرد حسابداری واقعی می‌شود: (TRUE_ROA) به شرح زیر محاسبه می‌شود:

$$\frac{TA_{it}}{A_{it-1}} = \beta_0 + \beta_1 \frac{1}{A_{it-1}} + \beta_2 \frac{\Delta REV_{it}}{A_{it-1}} + \beta_3 \frac{PPE_{it}}{A_{it-1}} + \beta_4 \frac{CF_{it}}{A_{it-1}} + \beta_5 \frac{NI_{it}}{A_{it-1}} + \varepsilon_{it} \quad (6)$$

که NI_{it} سود خالص را نشان می‌دهد. تعریف سایر متغیرها همانند الگوی (۵) است. پس از تحلیل الگوی (۶) و بدست آوردن خطای این الگو، اعداد حاصله خطای این الگو را در دارایی‌های سال قبل (A_{it-1}) ضرب کرده تا ارزش برآورده

اقلام تعهدی اختیاری حاصل گردد. سپس از تفاوت سود خالص و اقلام تعهدی اختیاری حاصله، عملکرد حسابداری واقعی بدست می‌آید. برای همگن کردن و جلوگیری از پراکنش داده‌ها سپس تفاوت این دو عدد را در دارایی‌های سال جاری (A_{it}) تقسیم می‌کنیم.

تعریف عملیاتی سایر متغیرهای پژوهش در جدول ۱ بیان شده‌اند.

جدول ۱. تعریف عملیاتی سایر متغیرهای پژوهش

نام متغیر	نوع متغیر
نام متغیر	وابسته:
پاداش مدیران	COMP
تغییر پاداش مدیران	ΔCOMP
مستقل:	
(۱) مبتنی بر عملکرد حسابداری	
خطای الگوی (۶) برآورد شده و سپس در دارایی‌های سال قبل (A_{it-1}) ضرب می‌شود.	عملکرد حسابداری واقعی
همچنین از تفاوت سود خالص و اقلام تعهدی اختیاری حاصله، عملکرد حسابداری واقعی بدست می‌آید. در نهایت اعداد بر دارایی‌های سال جاری (A_{it}) تقسیم شد.	True_ROA
$\text{True}_\text{ROA}_t - \text{True}_\text{ROA}_{t-1}$	$\Delta\text{True}_\text{ROA}$
(۲) مبتنی بر عملکرد بازار	
$\text{RET} = \frac{\text{قيمت سال } t-1 - \text{قيمت سال } t}{\text{قيمت سال } t-1}$	بازده سهام
لگاریتم طبیعی کل دارایی‌ها.	کنترلی:
از تقسیم کل بدھی‌ها بر کل دارایی‌ها حاصل می‌شود.	(۱) ویژگی‌های مالی
از تقسیم ارزش دفتری بر ارزش بازار حقوق صاحبان سهام بدست می‌آید.	اندازه شرکت
لگاریتم طبیعی $(1 + \text{تعداد سهام نگهداری شده} / \text{کل سهام})$.	اهرم مالی
اگر شرکت دارای مالکیت دولتی باشد ۱ و در غیر این صورت صفر.	رشد
اگر شرکت دارای مالکیت مدیریتی باشد ۱ و در غیر این صورت صفر.	(۲) ویژگی‌های مالکیتی
لگاریتم طبیعی $(1 + \text{تعداد سهام نگهداری شده} / \text{کل سهام})$.	مالکیت دولتی
لگاریتم طبیعی تعداد اعضای هیئت‌مدیره.	مالکیت مدیریتی
درصد اعضای غیر موظف بر کل تعداد اعضای هیئت‌مدیره.	درصد سهام نگهداری شده
	توسط مدیران
	(۳) ویژگی‌های هیئت‌مدیره
لگاریتم طبیعی تعداد اعضای هیئت‌مدیره.	تعداد هیئت‌مدیره
درصد اعضای غیر موظف بر کل تعداد اعضای هیئت‌مدیره.	استقلال هیئت‌مدیره

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی داده‌ها

در آمار توصیفی به وضعیت داده‌ها با شاخص‌های مرکزی پرداخته می‌شود. جدول ۲ وضعیت داده‌ها را به شرح زیر

نمایش می‌دهد:

جدول ۲. آمارهای توصیفی متغیرهای کمی پژوهش

نام متغیر	نماد متغیر	میانگین	میانه	پیشینه	کینه	انحراف معیار
لگاریتم طبیعی پاداش مدیران	COMP	۷/۱۸۴۰	۷/۳۱۲۲	۱۰/۴۹۱۲	۲/۳۰۲۵	۱/۰۲۲۴
تغییر پاداش مدیران	ΔCOMP	-۰/۲۲۳۷	۰/۰۰۰۰	۹/۱۰۴۹	-۱۰/۴۹۱۲	۳/۲۸۱۲
عملکرد حسابداری واقعی	True_ROA	۰/۱۳۴۸	۰/۱۱۴۶	۱/۱۹۲۶	-۰/۳۸۴۵	۰/۱۵۴۰
تغییر عملکرد حسابداری واقعی	ΔTrue_ROA	۰/۰۰۰۲	۰/۰۰۳۳	۰/۷۵۷۶	-۱۰/۲۷۷۷	۰/۱۴۳۹
بازدہ سهام	RET	۰/۵۶۲۰	۰/۰۴۹۰	۷/۷۱۸۲	-۰/۹۹۳۵	۱/۳۹۵۷
تغییر بازدہ سهام	ΔRET	۰/۳۸۳۵	۰/۲۴۲۴	۸/۰۴۸۷	-۷/۸۰۳۲	۱/۶۸۳۶
لگاریتم طبیعی تعداد اعضای هیئت مدیره	Board	۱/۶۱۴۴	۱/۶۰۹۴	۱/۹۴۵۹	۱/۶۰۹۴	۰/۰۴۰۶
استقلال هیئت مدیره	IBoard	۰/۶۱۶۱	۰/۶۰	۰/۸۵۷۱	۰/۲۰	۰/۲۳۱۷
اندازه شرکت	Size	۱۴/۳۸۶۱	۱۴/۱۷۶۰	۲۰/۱۸۳۳	۱۱/۰۳۳۸	۱/۴۴۲۶
نسبت ارزش دفتری به بازار سهام	BtM	۰/۵۶۷۸	۰/۴۸۰۸	۰/۸۹۷۸	۰/۱۰۱۱	۰/۱۹۴۶
اهرم مالی	LEV	۰/۵۶۶۲	۰/۵۷۲۳	۱/۵۶۵۵	۰/۱۰۵۶	۰/۲۱۵۸
سهام درست مدیران	MH	۲/۰۶۱۹	۲/۵۸۷۳	۳/۸۱۹۹	۰/۰۰۰	۱/۰۵۷۷
اثر تعاملی محافظه کاری و عملکرد	TRUE*CONS	۰/۰۴۰۰	۰/۰۰۰۰	۱/۱۹۲۶	-۰/۳۸۴۵	۰/۱۰۷۴
اثر تعاملی محافظه کاری و تغییر عملکرد	ΔTRUE*CONS	-۰/۰۰۶۲	-۰/۰۰۰۰	۰/۷۵۷۶	-۰/۶۷۲۰	۰/۱۰۷۰
اثر تعاملی محافظه کاری و بازدہ سهام	RET*CONS	۰/۲۳۸۲	۰/۰۰۰۰	۷/۳۸۰۸	-۰/۹۹۳۵	۰/۹۸۵۴
اثر تعاملی محافظه کاری و تغییر بازدہ سهام	ΔRET*CONS	۰/۱۷۷۹	۰/۰۰۰۰	۶/۸۰۹۶	-۷/۸۰۳۲	۱/۱۷۷۵

ادامه جدول ۲. متغیرهای دو ارزشی پژوهش

مالکیت مدیریتی (DMH)		مالکیت دولتی (State)		محافظه کاری (CONS)			
مالکیت دولتی	عدم مالکیت دولتی	مالکیت کار	عدم محافظه کار	مالکیت دولتی	عدم مالکیت دولتی	مالکیت مدیریتی	علم مالکیت مدیریتی
۷۸۰	۱۵۶	۸۷۹	۵۷	۴۴۲	۴۹۴		
%۸۴	%۱۶	%۹۳	%۷	%۴۸	%۵۲		

نتایج جدول ۲ نشان می‌دهد حدود ۱۶ درصد سهام شرکت‌ها مورد مطالعه، تحت مالکیت مدیران آن‌ها است. همچنین حدود ۵۱ درصد از دارایی‌ها از محل بدھی‌ها تأمین می‌گردد (لازم به ذکر است شرکت صنایع ریخته‌گری ایران در سال ۱۳۹۲ دارای بالاترین نرخ بوده است). متوسط بازدہ سهام نیز ۵۶ درصد است. میانگین و میانه لگاریتم پاداش مدیران و ارزش دفتری دارایی‌ها (اندازه شرکت) به ترتیب ۷/۱۸۴۰ (۷/۳۱۲۲) و ۱۴/۳۸۶۱ (۱۴/۱۷۶۰). حدود ۵۲ درصد شرکت‌ها گزارشگری محافظه کارانه داشتند و ۷ درصد از شرکت‌های دارای مالکیت دولتی و ۱۶٪ مالکیت مدیریتی بودند. نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام نیز به طور متوسط ۵۶٪ است.

نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش

جهت آزمون فرضیه‌های شش گانه پژوهش از الگوهای رگرسیونی شماره (۱) لغایت (۴) استفاده شده است که نتایج آن‌ها در جدول ۳ بیان شده است.

لازم به ذکر است با توجه به اینکه الگوهای ۱ و ۳ دارای خودهمبستگی سریالی در داده‌ها هستند؛ لذا از وقفه اول جمله خطاهای جهت آزمون استفاده شد (برای مطالعه بیشتر به افلاطونی (۳۳۵، ۱۳۹۸) مراجعه نمایید).

جدول ۳. نتایج آزمون فرضیه های پژوهش (اثرات ثابت)

الگوی ۴	الگوی ۳	الگوی ۲	الگوی ۱	نام متغیر
ضریب	ضریب	ضریب	ضریب	نماد متغیر
انحراف معیار	انحراف معیار	انحراف معیار	انحراف معیار	
t آماره	t آماره	t آماره	t آماره	
ACOMP	COMP	ΔCOMP	COMP	متغیر وابسته
۲/۲۹۳۵	۰/۱۷۰۰	۱/۱۲۸۲	-۰/۶۷۲۸	
۴/۰۴۵۳	۰/۸۴۸۱	۴/۲۳۱۳	۰/۸۴۶۸	C
۰/۵۶۹۹	۰/۲۰۰۴	۰/۲۶۶۶	-۰/۷۹۴۶	
**-۰/۶۲۰۵	**-۰/۴۱۴۴	**-۰/۵۲۱۲	**-۰/۴۶۱۵	عرض از مبدأ
۰/۲۵۸۰	۰/۰۵۹۳	۰/۲۵۰۹	۰/۰۸۶۰	cons
-۲/۴۰۵۰	-۶/۹۷۷۵	-۲/۰۷۷۱	-۵/۳۶۲۱	محافظه کاری
		**۱/۳۴۴۳		
		۰/۳۰۲۵	TRUE_ROA	عملکرد حسابداری واقعی
		۴/۴۴۳۸		
		۰/۶۲۰۸		
		۰/۴۰۸۸	TRUE*CONS	اثر عاملی محافظه کاری و عملکرد حسابداری واقعی
		۱/۵۱۸۵		
		۱/۶۹۴۶		
		۱/۲۰۷۳	ΔTRUE_ROA	تغییر عملکرد حسابداری واقعی
		۱/۴۰۳۶		
		**۵/۴۱۱۱		
		۱/۷۵۰۶	ΔTRUE*CONS	اثر تعاملی محافظه کاری و تغییر عملکرد واقعی
		۳/۰۹۰۹		
		-۰/۰۴۳۱		
		۰/۰۳۴۱	RET	بازده سهام
		-۰/۱۲۶۳		
		*۰/۰۷۰۰		
		۰/۰۴۲۲	RET*CONS	اثر تعاملی محافظه کاری و بازده سهام
		۱/۶۵۶۲		
		-۰/۰۹۱۵		
		۰/۱۰۸۳	ΔRET	تغییر بازده سهام
		-۰/۸۴۵۴		
		**۰/۳۲۰۱		
		۰/۱۴۷۰	ΔRET*CONS	اثر تعاملی محافظه کاری و تغییر بازده سهام
		۲/۱۷۷۰		
		-۰/۰۸۳۹		
		**۱/۳۱۹۰		
		۰/۳۸۳۰		
		**۱/۶۸۳۹		
		۰/۵۰۲۴	Board	لگاریتم تعداد اعضای هیئت مدیره
		۲/۳۸۴۸		

الگوی ۴	الگوی ۳	الگوی ۲	الگوی ۱		
ضریب انحراف معیار آماره t	نماد متغیر	نام متغیر			
-۰/۰۳۵۲	۲/۶۰۳۸	۰/۱۵۰۷	۲/۳۵۱۶		
-۰/۳۶۹۱	۰/۱۷۸۸	-۰/۵۹۹۷	۰/۰۷۵۴		
۰/۵۴۸۱	۰/۱۲۵۴	۰/۰۳۵۹	۰/۱۲۱۹	IBoard	استقلال هیئت مدیره
۰/۶۷۳۴	۱/۴۲۵۴	-۱/۱۱۹۱	۰/۶۱۸۶		
-۰/۰۵۴۱	** ۰/۳۸۲۳	-۰/۰۴۳۶	** ۰/۳۶۰۰		
۰/۱۰۲۵	۰/۰۲۳۲	۰/۱۰۱۱	۰/۰۲۲۷	Size	اندازه شرکت
-۰/۵۲۸۴	۱۴/۴۶۶۳	-۰/۰۴۳۱۸	۱۵/۸۴۸۰		
* -۰/۴۹۰۳	** -۰/۰۳۳۲	-۰/۰۳۵۸۵	** -۰/۱۸۰۵		
۰/۲۹۶۸	۰/۰۷۱۳	۰/۰۹۲۹	۰/۰۷۲۶	BtM	نسبت ارزش دفتری به بازار سهام
-۱/۶۵۱۵	-۴/۲۴۸۸	-۱/۲۲۴۰	-۲/۴۸۶۴		
** -۱/۶۰۶۵	** -۰/۷۸۵۲	-۱/۰۷۳۱	-۰/۱۵۲۵		
۰/۶۶۲۱	۰/۱۵۲۱	۰/۰۹۶۳۶	۰/۱۸۴۳	LEV	اهرم مالی
-۲/۴۲۶۳	-۵/۱۶۱۸	-۱/۰۱۷۰	-۰/۰۸۷۵		
-۰/۰۶۴۸	۰/۰۶۰۵	-۰/۰۱۰۲۲	۰/۰۲۲۲		
۰/۲۷۴۲	۰/۰۵۸۷	۰/۰۷۰۱	۰/۰۵۸۳	MH	سهام دردست مدیران
-۰/۰۲۳۶۳	۱/۰۳۰۶	-۰/۰۳۷۸۴	۰/۰۳۸۱۰		
۰/۲۲۴۴۳	** -۰/۴۶۶۶	۰/۰۲۱۸۱	** -۰/۴۲۲۴		
۰/۶۷۹۹	۰/۱۵۳۰	۰/۰۷۲۶	۰/۱۵۰۱	STATE	مالکیت دولتی
۰/۳۴۴۶	-۳/۰۴۸۲	۰/۰۳۲۴۳	-۲/۰۱۳۶		
۰/۲۲۴۴۳	-۰/۰۵۳۸	۰/۰۳۱۲۷	۰/۰۳۳۰		
۰/۶۷۹۹	۰/۱۶۴۵	۰/۰۷۵۹۱	۰/۱۶۲۸	DMH	مالکیت مدیریتی
۰/۳۴۴۶	-۰/۰۲۲۷۵	۰/۰۴۱۱۹	۰/۰۲۰۷		
	۰/۰۷۲۶۲		۰/۰۷۰۵۶		
	۰/۰۳۷۷		۰/۰۳۸۰	Res1(-1)	وقفه خطاهای
	۱۹/۰۴۶۴		۱۸/۰۵۲۱۶		
۳/۴۶۵۳	۴۹/۰۲۴	۴/۰۸۳۷۲	۵۱/۰۷۶۲۶	F	توزيع فیشر
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	Prob. F	سطح معناداری فیشر
۲/۳۳۷۰	۲/۰۱۸۸	۲/۰۳۱۹۵	۱/۹۴۴۷	D-W	دورین واتسون
۰/۰۸۲۳	۰/۰۶۶۷۳	۰/۱۱۲۷	۰/۰۶۷۸۰	R ²	ضریب تعیین
۰/۰۵۹۳	۰/۰۶۵۳۷	۰/۰۸۰۹۴	۰/۰۶۶۴۹	R ² _{Adj}	ضریب تعیین تعديل شده
پنل نامتوازن ۷۴۴ مشاهده	۴۸۷ مشاهده	۷۴۴ مشاهده	۴۸۷ مشاهده		

- **، * به ترتیب در سطح ۵٪ و ۱۰٪ معنادار است.

نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد محافظه کاری با سطح پاداش مدیران و همچنین حساسیت پاداش مدیران دارای رابطه منفی و معناداری است (با حضور متغیرهای مبتنی بر ارزش دفتری و بازار)، بنابراین، فرضیه‌های اول و دوم مورد پذیرش

قرار می‌گیرد. همچنین می‌توان گفت بین اثر تعاملی عملکرد حسابداری واقعی و محافظه‌کاری با سطح پاداش رابطه معناداری وجود ندارد. از این‌رو فرضیه سوم پژوهش مورد پذیرش قرار نمی‌گیرد. بین سایر متغیرها همچون تعداد اعضای هیئت‌مدیره، اندازه شرکت، نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار حقوق صاحبان سهام و مالکیت دولتی نیز با سطح پاداش مدیران رابطه معناداری وجود دارد. نتایج حاصل همسو با نتایج پژوهش آینگار و زامپلی (۲۰۱۰)، لی و همکاران (۲۰۱۹) و ژانگ و همکاران (۲۰۱۹) است.

براساس نتایج جدول ۳ می‌توان بیان داشت که بین تغییر عملکرد حسابداری واقعی با حساسیت عملکرد پاداش مدیران دارای رابطه معناداری نمی‌باشد. همچنین، بین اثر تعاملی محافظه‌کاری و حساسیت عملکرد حسابداری واقعی مبتنی بر ارزش دفتری با حساسیت عملکرد-پاداش مدیران رابطه مثبت و معناداری وجود دارند. از این‌رو فرضیه چهارم پژوهش مورد پذیرش قرار می‌گیرد. به بیانی محافظه‌کاری می‌تواند اثر عملکرد حسابداری واقعی شرکت‌ها بر حساسیت پاداش مدیران را تحت تأثیر قرار دهد. نتایج حاصل همسو با نتایج پژوهش‌های ایوازاسکی و همکاران (۲۰۱۵) و ژانگ و همکاران (۲۰۱۹) است.

جهت آزمون فرضیه‌های پنجم و ششم که به بررسی ارتباط بین متغیرهای پژوهش از الگوهای رگرسیونی (۳) و (۴) که مبتنی بر ارزش بازار می‌باشد، استفاده شده است. نتایج جدول ۳ نشان می‌دهد بین بازده سهام و تغییر بازده سهام با سطح پاداش عملکرد مدیران و همچنین حساسیت پاداش عملکرد مدیران رابطه معناداری وجود ندارد. اما بین اثر تعاملی بازده سهام و محافظه‌کاری با سطح پاداش مدیران رابطه مثبت و معناداری در سطح اطمینان ۹۰ درصد وجود دارد. از این‌رو فرضیه پنجم پژوهش مورد پذیرش قرار می‌گیرد.

همچنین براساس نتایج جدول ۳ می‌توان بیان داشت بین اثر تعاملی محافظه‌کاری و تغییر بازده سهام با حساسیت عملکرد پاداش مدیران مبتنی بر ارزش بازار رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از این‌رو فرضیه ششم پژوهش مورد پذیرش قرار می‌گیرد. نتایج حاصل همسو با نتایج پژوهش ژانگ و همکاران (۲۰۱۹) نیست.

آزمون‌های اضافی

آزمون بررسی عدم تقارن اطلاعاتی

مبانی نظری نشان می‌دهد محافظه‌کاری در گزارشگری مالی از عدم تقارن اطلاعاتی بین ذینفعان مختلف حاصل می‌شود و می‌توان پیش‌بینی کرد، اگر عدم تقارن اطلاعات جدی‌تر باشد، تقاضا برای محافظه‌کاری نیز بیشتر خواهد شد. در این پژوهش با استفاده از نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری حقوق صاحبان سهام (MtB) درجه عدم تقارن اطلاعاتی به دست آمد. هرچه این نسبت بالاتر باشد، عدم تقارن اطلاعات نیز جدی‌تر خواهد بود. از این‌رو نمونه‌ها به دو گروه (عدم تقارن اطلاعاتی بالا و عدم تقارن اطلاعاتی کم) تقسیم شدند. هنگامی که این نسبت برای شرکتی در صنعت خاص، بالاتر از حد میانه آن باشد، آن شرکت در گروه بالا (عدد ۱) و در غیر این صورت گروه پایین (عدد ۰) طبقه‌بندی می‌شود. سپس فرضیه اول و دوم پژوهش مجددًا مورد آزمون قرار می‌گیرد. نتایج نشان داده است که ۴۶۴ مشاهده در گروه عدم تقارن اطلاعاتی بالا است و ۴۷۲ مشاهده در گروه پایین دسته‌بندی می‌شود. نتایج آزمون روابط بین متغیرهای پژوهش در جدول ۴ بیان شده است.

جدول ۴. نتایج آزمون فرضیه‌های ۱ و ۲ پژوهش (اثرات ثابت)- عدم تقارن اطلاعاتی بالا و پایین

نام متغیر	نماد متغیر	ضریب انحراف معیار	ضریب آماره t	عدم تقارن اطلاعاتی بالا	عدم تقارن اطلاعاتی پایین
عرض از مبدأ	C	۰/۷۵۵۰	۲/۰۰۴۸	-۲/۵۰۰۰	**-۰/۴۴۳۲
محافظه کاری	CONS	۰/۱۱۹۸	۰/۶۰۵۹	۰/۰۸۴۵	**۰/۶۵۵۵
لگاریتم تعداد اعضای هیئت مدیره	Board	۱/۰۷۷۲	۰/۰۴۵۳۴	۱/۱۴۲۳	۱/۱۷۲۰۱
استقلال هیئت مدیره	IBoard	۰/۲۶۸۹	-۰/۱۳۶۲	-۰/۱۶۷۴	-۰/۸۱۳۳
اندازه شرکت	Size	۰/۰۴۴۷	-۰/۴۲۸۹	۰/۰۳۳۸	**۰/۰۴۲۸۹
نسبت ارزش دفتری به بازار سهام	BtM	۰/۴۷۶۵	-۰/۳۴۵۲	-۰/۰۹۹۳	-۰/۳/۴۷۵۱
اهرم مالی	LEV	۰/۳۲۶۵	-۰/۹۷۲۱	۰/۲۲۴۸	**-۰/۸۶۰۷
سهام در دست مدیران	MH	۰/۱۳۳۰	-۰/۰/۱۶۶۱	-۰/۰/۸۶۴	-۰/۹۲۰۷
مالکیت دولتی	STATE	۰/۳۳۰۳	-۰/۲۷۲۳	-۰/۲۱۳۸	-۰/۱۵۷۳
مالکیت مدیریتی	DMH	۰/۳۷۵۸	-۰/۰/۲۲۵۵	-۰/۰/۲۴۵۵	-۰/۰/۹۱۸۶
توزیع فیشر	F	۱/۰/۶۱۷۴	-۰/۰/۵۵۲۳	-۰/۰/۰۰۰۰	-۰/۰/۰۰۰۰
سطح معناداری فیشر	Prob. F	۰/۰۰۰۰	-۰/۰/۰۰۰۰	-۰/۰/۰۰۰۰	-۰/۰/۰۰۰۰

۰/۴۷۴۸	۰/۲۵۶۴	R^2	ضریب تعیین
۰/۴۶۰۲	۰/۲۲۲۳	R^2_{Adj}	ضریب تعیین تعديل شده
۳۳۴	۲۸۷	تعداد مشاهدات-پل نامتوازن	-

- **، * به ترتیب در سطح ۵٪ و ۱۰٪ معنادار است.

براساس آزمون پترنوسنر در نرم افزار استاتا ۱۴، آزمون این فرض که محافظه‌کاری در گزارشگری مالی با عملکرد مدیران در سطوح مختلف عدم تقارن اطلاعاتی دارای رابطه معنادار است، مورد بررسی قرار گرفت. نتایج پژوهش‌های پیشین نشان داده است عدم تقارن اطلاعاتی با عملکرد شرکت‌ها رابطه منفی دارد ([ودیعی و صفری، ۱۳۹۴](#)) و با محافظه‌کاری در گزارشگری مالی رابطه مثبت و معنادار دارد ([رضازاده و آزاد، ۱۳۸۷](#)). برخی معتقدند اعمال رویه‌های حسابداری محافظه‌کارانه از طریق شناسایی زودهنگام زیان و تأخیر در شناسایی سود می‌تواند به عنوان جایگزینی برای نظارت برون سازمانی باعث کاهش تضادهای نمایندگی و عدم تقارن اطلاعاتی شود ([احمدزاده و سروش‌یار، ۱۳۹۴](#)).

آماره t آزمون پترنوسنر نشان می‌دهد بین ضرایب محافظه‌کاری در گزارشگری مالی و سطح پاداش عملکرد مدیران در گروه‌های عدم تقارن اطلاعاتی بالا و پایین تفاوت معناداری وجود دارد (به ترتیب در دو گروه ۰/۰۰۰ و ۰/۰۰۰ است). مطابق نتایج جدول ۴ می‌توان گفت محافظه‌کاری نقش مهمی را در شرایطی که عدم تقارن اطلاعاتی پایین وجود دارد، بازی می‌کند؛ چراکه اعمال محافظه‌کاری در گزارشگری مالی سبب کاهش عدم تقارن اطلاعاتی می‌گردد. این یافته مخالف نظر [خان و واتر \(۲۰۰۹\)](#) و [ژانگ و همکاران \(۲۰۱۹\)](#) است؛ آن‌ها معتقدند محافظه‌کاری در شرایطی که عدم تقارن اطلاعاتی بالا است می‌تواند نقش مهمی را بازی کند. [خان و واتر \(۲۰۰۹\)](#) معتقدند که با کاهش عدم تقارن اطلاعاتی، تقاضا برای محافظه‌کاری نیز کاهش خواهد یافت. براساس نتایج جدول ۴ می‌توان گفت محافظه‌کاری در محیط حسابداری ایران می‌تواند در شرایط عدم تقارن اطلاعاتی بالا و پایین به عنوان یک سازوکار مؤثر شناخته شود و همچنین نقش بازدارنده‌ای را بازی کند. به علاوه، تقاضا برای محافظه‌کاری در گزارشگری مالی در شرکت‌هایی با محیط کیفیت اطلاعاتی پایین، بیشتر است؛ زیرا مدیران این شرکت‌ها فرصت بیشتری برای انجام رفتارهای فرصت‌طلبانه دارند ([ایوازکی و همکاران، ۲۰۱۵](#)).

معیار سنجش جایگزین محافظه‌کاری

برای محاسبه سنجش محافظه‌کاری در گزارشگری مالی معیارهای مختلفی وجود دارد که در پژوهش حاضر از معیار جایگزین محافظه‌کاری غیرشرطی الگوی [گیولی و هاین \(۲۰۰۰\)](#) استفاده شده است:

$$CSCORE = \frac{OACC}{A_{it-1}} \times (-1) \quad (7)$$

که CSCORE نشان‌دهنده درجه محافظه‌کاری است و OACC نیز نشان‌دهنده اقلام تعهدی عملیاتی است که از تفاوت سود خالص و جریان نقد عملیاتی به دست می‌آید. هرچه عدد حاصله بزرگ‌تر باشد، درجه محافظه‌کاری نیز بالا خواهد بود؛ سپس، اگر اعداد مثبت باشد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر خواهد شد. نتایج این آزمون در جدول ۵ بیان شده است.

جدول ۵. نتایج آزمون فرضیه‌های پژوهش (اثرات ثابت) با معیار جایگزین محافظه‌کاری

الگوی ۱	الگوی ۲	الگوی ۳	الگوی ۴	متغیر وابسته	نام متغیر	نمد متغیر
COMP	ΔCOMP	COMP	ΔCOMP			
-۰/۹۸۳۲	۰/۰۰۱۷	۰/۳۶۲۲	-۰/۹۸۶۷			
۴/۰۴۶۹	۰/۸۶۶۱	۴/۲۵۰۳	۰/۸۴۷۳	C		عرض از مبدأ
۰/۴۹۰۰	۰/۰۰۱۹	۰/۰۸۵۲	-۱/۱۶۴۴			
**-۰/۷۲۷۲	**-۰/۲۲۸۳	**-۰/۶۴۷۴	**-۰/۵۷۱۳			
۰/۲۵۶۲	۰/۰۶۰۰	۰/۲۵۰۸	۰/۰۸۸۱	CONS		محافظه‌کاری
-۲/۸۳۸۳	-۳/۸۰۱۴	-۲/۵۸۱۲	-۶/۴۸۳۲			
		**۱/۰۰۰۶				
		۰/۲۷۹۱	TRUE_ROA			عملکرد حسابداری واقعی
		۳/۵۸۴۹				
		**۲/۵۸۱۹				
		۰/۴۲۹۱	TRUE*CONS			اثر تعاملی محافظه‌کاری و عملکرد حسابداری واقعی
		۶/۰۱۶۱				
		**۲/۶۵۵۳				
		۱/۱۵۴۴	ΔTRUE_ROA			تغییر عملکرد حسابداری واقعی
		۲/۳۰۰۰				
		**۳/۵۷۶۰				
		۱/۷۹۰۱	ΔTRUE*CONS			اثر تعاملی محافظه‌کاری و تغییر عملکرد واقعی
		۱/۹۹۷۵				
-۰/۰۴۱۹						
۰/۰۳۵۲			RET			بازدۀ سهام
-۱/۱۹۰۱						
۰/۰۴۱۰						
۰/۰۴۴۸			RET*CONS			اثر تعاملی محافظه‌کاری و بازدۀ سهام
۰/۹۱۳۸						
-۰/۰۹۸۱						
۰/۱۱۲۹			ΔRET			تغییر بازدۀ سهام
-۰/۸۶۸۹						
*۰/۲۶۶۲						
۰/۱۵۰۰			ΔRET*CONS			اثر تعاملی محافظه‌کاری و تغییر بازدۀ سهام
۱/۷۷۴۳						
۰/۳۷۸۱	**۱/۴۵۶۳	۱/۱۳۷۹	**۱/۸۹۲۹			
۲/۳۸۹۴	۰/۵۱۹۴	۲/۵۵۶۳	۰/۵۰۵۱	Board		لگاریتم طبیعی تعداد اعضای هیئت مدیره

۸۴/ حساسیت پاداش مدیران: شواهدی بیشتر از نقش محافظه‌کاری در گزارشگری مالی در بازار سرمایه ایران

الگوی ۴	الگوی ۳	الگوی ۲	الگوی ۱	
ضریب انحراف معیار t -آماره	ضریب انحراف معیار t -آماره	ضریب انحراف معیار t -آماره	ضریب انحراف معیار t -آماره	نام متغیر نماد متغیر
ΔCOMP	COMP	ΔCOMP	COMP	متغیر وابسته
۰/۱۵۸۲	۲/۸۰۳۸	۰/۴۴۵۱	۳/۷۴۷۴	
-۰/۳۶۳۴	**۰/۲۱۰۸	-۰/۴۶۰۰	۰/۱۱۰۱	
۰/۵۴۴۸	۰/۱۲۶۸	۰/۵۳۷۱	۰/۱۲۲۲	IBoard
-۰/۶۹۷۰	۱/۶۶۲۵	-۰/۸۵۶۴	۰/۹۰۰۶	
-۰/۰۷۶۵	**۰/۳۷۹۴	-۰/۰۷۴۹	۰/۳۵۶۵	
۰/۱۰۲۸	۰/۰۲۳۶	۰/۱۰۱۸	۰/۰۲۲۷	Size
-۰/۷۴۴۷	۱۶/۰۲۹۳	-۰/۷۳۶۴	۱۵/۶۷۲۱	اندازه شرکت
**-۰/۵۸۴۲	**-۰/۳۵۹۰	-۰/۴۴۶۱	**-۰/۱۸۱۳	
۰/۲۹۲۳	۰/۰۷۱۴	۰/۲۸۹۴	۰/۰۷۲۶	BtM
-۱/۹۹۸۴	-۵/۰۲۵۳	-۱/۵۴۱۶	-۲/۴۹۸۰	
**-۱/۴۷۹۹	**-۰/۸۷۵۸	-۰/۹۲۱۲	-۰/۰۸۳۹	
۰/۶۶۲۸	۰/۱۵۵۵	۰/۶۹۵۷	۰/۱۸۵۷	LEV
-۲/۲۳۲۷	-۵/۶۳۱۹	-۱/۳۸۳۸	-۰/۴۵۱۹	اهرم مالی
-۰/۰۸۵۴	۰/۰۵۹۵	-۰/۱۲۰۸	۰/۰۲۱۵	
۰/۲۷۴۹	۰/۰۵۹۸	۰/۲۷۰۸	۰/۰۵۸۳	MH
-۰/۳۱۰۷	۰/۹۹۴۵	-۰/۴۴۶۰	۰/۳۶۹۳	
۰/۱۹۱۷	**-۰/۴۵۳۶	۰/۱۸۷۵	**-۰/۴۰۰۴	
۰/۶۷۹۸	۰/۱۵۵۵	۰/۶۷۴۳	۰/۱۴۹۶	مالکیت دولتی
۰/۲۸۲۰	-۲/۹۱۵۳	۰/۲۷۸۰	-۲/۶۷۶۵	
۰/۱۷۸۰	-۰/۰۸۰۱	۰/۳۱۳۰	۰/۰۰۴۷	
۰/۷۶۹۸	۰/۱۶۷۳	۰/۷۶۰۵	۰/۱۶۲۹	مالکیت مدیریتی
۰/۲۳۱۳	-۰/۴۷۸۸	۰/۴۱۱۶	۰/۰۲۹۳	
	۰/۷۳۹۶		۰/۷۰۵۲	
	۰/۰۳۷۴		۰/۰۳۷۷	وقفه خطاهای
	۱۹/۷۵۹۶		۱۸/۶۸۱۷	
۳/۵۱۵۴	۴۶/۷۳۵۹	۴/۶۴۳۲	۵۱/۷۲۲۴	F
۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	۰/۰۰۰۰	توزیع فیشر
۲/۳۴۲۷	۲/۰۳۳۵	۲/۳۳۶۶	۱/۹۹۵۶	سطح معناداری فیشر
۰/۰۸۴۴	۰/۶۵۵۸	۰/۱۰۸۷	۰/۶۷۷۸	D-W
۰/۰۶۰۴	۰/۶۴۱۷	۰/۰۸۵۳	۰/۶۶۴۷	ضریب تعیین
۷۴۴ مشاهده	۴۸۷ مشاهده	۷۴۳ مشاهده	۴۸۷ مشاهده	ضریب تعیین تعدلیل شده
				پل نامتوازن

- **، * به ترتیب در سطح ۵٪ و ۱۰٪ معنادار است.

نتایج جدول ۵ نشان می‌دهد بین محافظه کاری در گزارشگری مالی (براساس الگوی گیولی و هاین، ۲۰۰۰) و سطح عملکرد-پاداش مدیران و نیز حساسیت عملکرد-پاداش مدیران دارای رابطه منفی و معناداری وجود دارد. همچنین اثر تعاملی محافظه کاری و عملکرد مبتنی بر ارزش دفتری با سطح عملکرد-پاداش مدیران دارای رابطه مثبت است. نتایج جدول ۵ حاکی از این است که اثر تعاملی محافظه کاری و عملکرد مبتنی بر ارزش بازار با حساسیت عملکرد-پاداش مدیران دارای رابطه مثبت است. به بیانی با افزایش محافظه کاری، حساسیت به پاداش مدیران مبتنی بر عملکرد آن‌ها افزایش می‌یابد و این بدان معنا است که محافظه کاری در گزارشگری مالی می‌تواند به عنوان یک سازوکار محدود کننده فرصت طلبی مدیران عمل کند. برای شرکت‌های دارای محافظه کاری در گزارشگری مالی بالا (پایین) می‌باشد نظارت مستقیم بر مدیران اجرایی کم (زیاد) و تکیه بر قراردادهای زیاد (کم) باشد که این خود در ارتباط با قراردادهای پاداش مدیران اجرایی برای اندازه‌گیری عملکرد آن‌ها است.

نتیجه‌گیری و پیشنهادها

گزارشگری مالی یکی از منابع اطلاعاتی در دسترس بازارهای سرمایه است که انتظار می‌رود نقش موثری در توسعه سرمایه‌گذاری و افزایش کارایی آن ایفا کند. افزایش کیفیت گزارشگری مالی ابزاری برای ایفاده مسدودیت پاسخگویی به نیازهای جامعه است (امیرآزاد و همکاران، ۱۳۹۷). از این‌رو محافظه کاری در گزارشگری مالی به موضوعی بحث برانگیز در جوامع دانشگاهی تبدیل شده است که دارای پیامدهای نظارتی و عملی قابل توجهی می‌باشد. این مطالعه با استفاده از داده‌های متشكل از شرکت‌های بورس اوراق بهادار تهران در بازه زمانی بین سال‌های ۱۳۹۰ لغايت ۱۳۹۸ به بررسی چگونگی اثر محافظه کاری در گزارشگری مالی بر اثربخشی قراردادهای پاداش مدیران پرداخت. نتایج نشان داد که محافظه کاری در گزارشگری مالی با پاداش مدیران دارای رابطه منفی است که با نظریه واتز و زیمرمن (۱۹۹۹) مطابقت دارد؛ به بیانی محافظه کاری حسابداری بواسطه الزام قابلیت اثبات و تأیید بالا برای شناخت اخبار خوب در مقابل شناخت اخبار بد و براساس قراردادهای پاداش میان سهامداران و مدیران به وجود آمده است. از این‌رو می‌توان بیان داشت محافظه کاری حسابداری با تسریع در شناخت زیان در مقابل شناخت سود، موجب کاهش سود شرکت‌ها می‌گردد. کاهش سود بواسطه افزایش محافظه کاری حسابداری منجر به کاهش پاداش مدیریت خواهد شد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌های اول و دوم این پژوهش نشان داد شاید براساس مبانی نظری داشتن یک سازوکار حاکمیتی کارامد سبب کاهش نمایندگی خواهد شد، اما در این بین محافظه کاری در گزارشگری مالی نیز می‌تواند به سازوکاری مبدل شود که به حل یا کاهش این مسئله کمک کند (بنی‌مهد و همکاران، ۱۳۹۳). چراکه محافظه کاری نیاز به درجه بالای از اعتبار برای اخبار خوب نسبت به اخبار بد دارد (مرادی و همکاران، ۱۳۹۰). به بیانی، تأیید اعتبار نامتقارن، می‌تواند انگیزه مدیران را برای افزایش ارزش دارایی و سود، کاهش داد. براساس نتایج پژوهش حاضر می‌توان استدلال کرد که هرچه حساسیت بیشتر باشد، نشانگر نزدیک تر شدن منافع بین مدیران و سهامداران است؛ لذا، می‌توان گفت قرارداد پاداش آن‌ها کاراتر است. نتایج حاصل همسو با نتایج پژوهش آینگار و زامپلی (۲۰۱۰)، لی و همکاران (۲۰۱۹) و ژانگ و همکاران (۲۰۱۹) است.

براساس نتایج حاصل از فرضیه چهارم پژوهش می‌توان گفت محافظه‌کاری می‌تواند در ارانه اطلاعات معتبرتر درخصوص عملکرد مدیران به استفاده کنندگان مؤثر باشد و می‌توان این ادعا را داشت که اتخاذ محافظه‌کاری در گزارشگری مالی می‌تواند فرصت‌های مدیریت سود را محدود کند و موجب بهبود و افزایش قابلیت اطمینان اطلاعات شود؛ به بیانی محافظه‌کاری به بنگاه‌ها این امکان را می‌دهد تا پاداش مدیران با عملکرد شرکت، بیشتر گره بخورد. نتایج حاصل همسو با نتایج پژوهش‌های [ایوازکی و همکاران \(۲۰۱۵\)](#) و [ژانک و همکاران \(۲۰۱۹\)](#) است.

گزارش‌های حسابداری دارای محتوای اطلاعاتی هستند و محافظه‌کاری، یکی از ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی است که بر کیفیت این اطلاعات و مرتبطبودن آن با ارزش سهام اثرگذار است (مشکی میاووی و محمدی، ۱۳۹۸). [خواجوی و ممتازیان \(۱۳۹۳\)](#) رابطه مثبت و معناداری بین کیفیت اطلاعات مالی و بازده جاری و آتی سهام مستند کردند. نتایج آزمون فرضیه ششم این پژوهش نیز بر این یافته‌ها صحه می‌گذارد.

همچنین براساس نتایج حاصل از آزمون‌های اضافی می‌توان بیان داشت محافظه‌کاری می‌تواند عدم تقارن اطلاعاتی را به میزان قابل توجهی کاهش دهد و رفتار فرصت‌طلبانه مدیران را محدود کند و هزینه‌های معاملات را بین همه ذینفعان کاهش دهد. [ایوازکی و همکاران \(۲۰۱۵\)](#) معتقدند تقاضا برای محافظه‌کاری در گزارشگری مالی در شرکت‌هایی با محیط کیفیت اطلاعاتی پایین، بیشتر است؛ زیرا مدیران این شرکت‌ها فرصت بیشتری برای انجام رفتارهای فرصت‌طلبانه دارند. به طور خلاصه، محافظه‌کاری در گزارشگری مالی می‌تواند به کاهش ریسک اطلاعاتی سهامداران، کنترل هزینه‌های نمایندگی، افزایش ارزش شرکت کمک کند؛ بنابراین محافظه‌کاری را می‌توان به عنوان یک سازوکار مؤثر حاکمیتی شناخت و در نظر گرفت.

عدم افشاری پاداش مدیران در برخی از شرکت‌ها عامل محدودیت در اجرای پژوهش حاضر بود که این مسئله، بر تعییم شواهد تجربی به برخی شرکت‌ها تأثیرگذار است. با این حال، با توجه به ماهیت کاربردی پژوهش، به تدوین کنندگان استانداردهای حسابداری پیشنهاد می‌شود که از رویکرد محافظه‌کارانه جهت تدوین استانداردهای استفاده کنند؛ چراکه این قبیل استانداردها می‌توانند موجب کاهش رفتارهای فرصت‌طلبانه مدیران از جمله پرداخت پاداش بیشتر گردد.

پادداشت‌ها

1. LaFond and Watts	2. Basu	3. Bennett
4. Ahmed and Duellman	5. Raffi	6. Zhang
7. Sun	8. Iatridis	9. Bertomeu
10. Ramalingegowda and Yu	11. Hajawiyah	12. Ball
13. Lippert and Porter	14. Iyengar and Zampelli	15. Jensen and Murphy
16. LaPorta	17. Shareholder Demand	18. Cheng
19. Hidden Active	20. Hidden Information	21. Xu
22. Watts and Zimmerman	23. Soliman	24. Caskey and Laux
25. García Lara et al	26. Myopic	27. Kravet
28. Kim and Zhang	29. Optimal Contracting Theory	30. Homström and Milgrom
31. Givoly and Hayn	32. Ntim	33. Li
34. Zhou	35. Iwasaki	36. Cordeiro
37. Beaver and Ryan	38. Khan and Watts	39. Chen and Lu
40. Kothari		

تقدیر و تشکر

بدینوسیله از کلیه داوران گرانقدر که موجب اعتلای کیفی این پژوهش شده‌اند کمال تشکر و قدردانی را داریم.

منابع

- ابراهیمی کردل، علی؛ رحمانی پیچا، نورالله. (۱۳۹۵). بررسی رابطه توانایی مدیریت و کیفیت گزارشگری مالی در بورس اوراق بهادار تهران. *تحقیقات حسابداری و حسابرسی*، ۳۲(۸)، ۲۶-۱.
- احمدزاده، حمید؛ سروش‌یار، افسانه. (۱۳۹۴). ارزیابی نقش محافظه‌کاری حسابداری و کیفیت سود بر ارزش نهایی نگهداشت وجه نقد در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *مجله دانش حسابداری*، ۲۱(۶)، ۱۷۶-۱۵۵.
- افلاطونی، عباس. (۱۳۹۸). *اقتصادستیجی در پژوهش‌های مالی و حسابداری با نرم‌افزار EViews*. انتشارات ترمه: تهران.
- امیرآزاد، میر حافظ؛ برادران حسن‌زاده، رسول؛ محمدی، احمد؛ تقی‌زاده، هوشنگ. (۱۳۹۷). الگو جامع عوامل مؤثر بر کیفیت گزارشگری مالی در ایران به روشن نظریه پردازی زمینه بنیان. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۱۰(۴)، ۴۲-۲۱.
- بنی‌مهد، بهمن؛ مرادزاده فرد، مهدی؛ شجاعی‌باغنی، زهرا. (۱۳۹۳الف). محافظه‌کاری حسابداری و تضاد منافع میان سهامداران و اعتباردهندگان در تقسیم سود. *فصلنامه حسابداری مالی*، ۲۱(۶)، ۱۹۴-۱۷۵.
- بنی‌مهد، بهمن؛ مرادزاده فرد، مهدی؛ ولیخانی، محمدجعفر. (۱۳۹۳ب). محافظه‌کاری حسابداری و پاداش مدیریت. *حسابداری مدیریت*، ۷(۳)، ۳۴-۲۱.
- پرنده‌نی، کاوه؛ قبیری، مهرداد؛ درخشانی درخش، محمود. (۱۳۹۵). بررسی تأثیر سازوکار راهبری شرکتی بر محافظه‌کاری مشروط. *پژوهش حسابداری*، ۳(۶)، ۷۲-۵۱.
- تاری وردی، یدالله؛ امامی، احمد؛ بدیعی، حسین. (۱۳۹۵). تأثیر نظام راهبری شرکتی بر محافظه‌کاری حسابداری. *مجله اقتصادی*، ۱۶(۷)، ۹۲-۷۹.
- خدمایی‌پور، احمد؛ پناهی گهرانی، رقیه. (۱۳۹۶). بررسی تأثیر محافظه‌کاری حسابداری بر کارایی سرمایه‌گذاری با لحاظ عدم تقارن اطلاعاتی. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۹(۳)، ۱۱۰-۹۱.
- خواجوی، شکراله؛ متازیان، علیرضا. (۱۳۹۳). بررسی تأثیر کیفیت افشای اطلاعات مالی بر بازده جاری و آتی سهام. *دانش حسابداری مالی*، ۱۱(۱)، ۲۷-۹.
- رضازاده، جواد؛ آزاد، عبدالله. (۱۳۸۷). رابطه بین عدم تقارن اطلاعاتی و محافظه‌کاری در گزارشگری مالی. *بررسی‌های حسابداری و حسابرسی*، ۵۴، ۸۰-۶۳.
- روحی ملکی، سحر؛ پاک‌مرام، عسگر. (۱۳۹۶). بررسی رابطه محافظه‌کاری حسابداری با واکنش بازار و ارزش شرکت‌ها. *پژوهش حسابداری*، ۷(۴)، ۱۲۶-۹۹.
- سجادی، سیدحسین؛ زارع‌زاده مهریزی، محمدصادق. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین طرح‌های پاداش مدیران و معیارهای اقتصادی ارزیابی عملکرد در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۳(۴)، ۵۴-۴۱.
- شهبازی، مجید؛ مشایخی، بیتا. (۱۳۹۳). بررسی رابطه نسبت بدیهی، اندازه و هزینه سرمایه شرکت با محافظه‌کاری مشروط و غیر مشروط. *مجله دانش حسابداری*، ۱۶(۵)، ۵۴-۳۳.
- عابدینی، محمدامین؛ صنوبر، ناصر؛ فضل‌زاده، علیرضا. (۱۳۹۵). بررسی رابطه نظام راهبری شرکتی و پاداش هیئت‌مدیره در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران. *فصلنامه بورس اوراق بهادار*، ۳۳(۹)، ۱۱۴-۹۳.
- قالیباف اصل، حسن؛ نیک‌روش، مهدی؛ دولت‌کامی، مصطفی؛ امامی، علی. (۱۳۹۶). محافظه‌کاری شرطی حسابداری و انعطاف‌پذیری مالی. *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۴(۴)، ۱۲۳-۱۰۷.
- کامیابی، یحیی؛ بوژمه‌رانی، احسان؛ محمدی، پویان. (۱۳۹۵). بررسی رابطه بین معاملات با اشخاص وابسته و شکاف بین حق کنترل و حق مالکیت سهامدار کنترل کننده نهایی. *راهبرد مدیریت مالی*، ۴(۴)، ۴۵-۶۵.

کامیابی، یحیی؛ نورعلی، مهدیه. (۱۳۹۵). بررسی اثر میانجی محافظه کاری حسابداری بر رابطه بین عدم تقارن اطلاعات و مدیریت سود در شرکت‌های پذیرفه شده در بورس اوراق بهادار تهران. *فصلنامه حسابداری مالی*، ۲۹(۸)، ۲۶-۱.

مرادزاده فرد، مهدی؛ بنی‌مهدی، بهمن؛ دیندار بیزدی، مهدی. (۱۳۹۰). بررسی رابطه بین محافظه کاری حسابداری و نظام راهبری شرکتی. *حسابداری مدیریت*، ۴(۱)، ۱۰۲-۸۹.

مرادی، جواد؛ ولی‌پور، هاشم؛ قلمی، مرجان. (۱۳۹۰). تأثیر محافظه کاری حسابداری بر کاهش ریسک سقوط قیمت سهام. *حسابداری مدیریت*، ۴(۴)، ۹۳-۱۰۶.

مشکی میاوقی، مهدی؛ الهی‌رودپشتی، سمانه. (۱۳۹۳). بررسی اثر محافظه کاری بر ارزش بازار وجه نقد نگهداری شده. *پژوهش‌های تجربی حسابداری*، ۴(۱)، ۴۳-۲۳.

مشکی میاوقی، مهدی؛ محمدی، رؤیا. (۱۳۹۸). بررسی اثر محافظه کاری مشروط بر کیفیت سود مبتنی بر مرتبط بودن با ارزش و ضریب واکنش سود. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۱۱(۲)، ۷۴-۶۱.

ودیعی، محمدحسین؛ صفری، پری. (۱۳۹۴). اثر عدم تقارن اطلاعاتی بر عملکرد در گروه‌های تجاری. *مجله دانش حسابداری*، ۲۱(۶)، ۱۲۷-۱۰۹. هاشمی، سیدعباس؛ امیری، هادی؛ حسن‌زاده، علی. (۱۳۹۶). تأثیر محافظه کاری شرطی بر سرسید بدھی و رشد ناشی از تأمین مالی خارجی با درنظر گرفتن سازوکارهای نظام راهبری شرکتی. *پژوهش‌های حسابداری مالی*، ۹(۴)، ۶۰-۳۹.

References

- Abedini, M., Sanoubar, N., Fazlzadeh, A. (2016). The relationship between corporate governance and directors' compensation in listed companies of Tehran stock exchange. *Journal of Securities Exchange*, 9(33), 93-114 [In Persian].
- Aflatooni, A. (2019). *Econometrics in accounting and finance using EViews*. Tehran: Termeh publications [In Persian].
- Ahmadvazdeh, H., Soroushyar, A. (2015). Role of accounting conservatism and earnings quality on marginal value of cash holdings in companies listed in Tehran stock exchange. *Journal of Accounting Knowledge*, 6(21), 155-176 [In Persian].
- Ahmed, A.S. Duellman, S. (2011). Evidence on the role of accounting conservatism in monitoring managers' investment decisions. *Accounting & Finance*, 51(3), 609-633.
- Amirazad, M., Baradaran Hassanzadeh, R., Mohammadi, A., Taghizadeh, H. (2019). Modeling the factors affecting financial reporting quality using grounded theory in Iran. *Journal of Financial Accounting Research*, 10(4), 21-42 [In Persian].
- Ball, R. (2001). Infrastructure requirements for an economically efficient system of public financial reporting and disclosure. *Brook-Wharton Papers Financial Services*, 1, 127-169.
- Ball, R., Shivakumar, L. (2006). The role of accruals in asymmetrically timely gain and loss recognition. *Journal of Accounting Research*, (44)2, 207-242.
- Banimahd, B., Baghbani, T. (2010). The effect of accounting conservatism, governmental ownership, firm size and financial leverage on unprofitability of companies. *Accounting and Auditing Review*, 58, 53-70 [In Persian].
- Banimahd, B., Moradzadeh, M., Shojaei Baghini, Z. (2014). Accounting conservatism and creditor-shareholder interest conflict in dividend policy. *Quarterly Financial Accounting Journal*, 6(21), 175-194 [In Persian].
- Banimahd, B., Moradzadeh, M., Valikhani, M.J. (2014). Accounting conservatism and executive compensation. *Management Accounting*, 7(3), 21-34 [In Persian].
- Basu, S. (1997). The conservatism principle and the asymmetric timeliness of earnings. *Journal of Accounting and Economics*, 24(1), 3-37.
- Beaver, W.H., Ryan, S.G. (2005). Conditional and unconditional conservatism: Concepts and modeling. *Review of Accounting Studies*, 10(2-3), 269-309.

- Bennett, B., Bettis, J.C., Gopalan, R., Milbourn, T. (2017). Compensation goals and firm performance. *Journal of Financial Economics*, 124(2), 307-330.
- Bertomeu, J., Darrough, M., Xue, W. (2017). Optimal conservatism with earnings manipulation. *Contemporary Accounting Research*, 34(1), 252–284.
- Caskey, J., Laux, V. (2017). Corporate governance, accounting conservatism, and manipulation. *Management Science*, 63(2), 424-437.
- Chen, S., Lu, R. (2012). Non-tradable share reform, earnings management, and executive pay-for-performance sensitivity. *Journal of Financial Research*, 10, 180–192.
- Cheng, S., Duru, A., Zhao, Y. (2017). Antitakeover legislation and accounting conservatism: New evidence. *Journal of Accounting and Public Policy*, 36(2), 119–140.
- Cordeiro, J., He, L., Conyon, M., Shaw, T. (2013). Chinese executive compensation: the role of asymmetric performance benchmarks. *The European Journal of Finance*, 22(4), 484-505.
- Ebrahimi Kordlor, A., Rahmani Picha, N. (2016). Investigating the relation between managerial ability and financial reporting quality in Tehran Stock Exchange. *Accounting and Auditing Research*, 8(32), 36-53 [In Persian].
- García Lara, J., García Osma, B., Penalva, F. (2016). Accounting conservatism and firm investment efficiency. *Journal of Accounting and Economics*, 61(1), 221-238.
- Ghalibaf Asl, H., Nikravesh, M., Dolatkami, M., Emami, A. (2015). Conditional accounting conservatism and financial flexibility. *Empirical Research in Accounting*, 5(2), 107-123 [In Persian].
- Givoly, D., Hayn, C. (2000). The changing time-series properties of earnings, cash flows and accruals: Has financial reporting become more conservative? *Journal of Accounting and Economics*, 29(3), 287-320.
- Hajawiyah, A., Wahyudin, A., Pahala, I. (2020). The effect of good corporate governance mechanisms on accounting conservatism with leverage as a moderating variable. *Cogent Business & Management*, 7(1), 1779479.
- Hashemi, S.A., Amiri, H., Hassanzadeh, A. (2018). The effect of conditional accounting conservatism on the debt maturity and growth through external financing considering corporate governance mechanisms. *Journal of Financial Accounting Research*, 9(4), 39-60 [In Persian].
- Homström, B., Milgrom, P. (1991). Multitask principal-agent analyses: Incentive contracts, asset ownership, and job design. *Journal of Law, Economics, & Organization*, 7(1), 24–52.
- Iatridis, G.E. (2011). Accounting disclosures, accounting quality and conditional and unconditional conservatism. *International Review of Financial Analysis*, 20(2), 88-102.
- Iwasaki, T., Otomasa, S., Shiiba, A., Shuto, A. (2015). The role of accounting conservatism in executive compensation contracts. Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=2024827>.
- Iyengar, R.J., Zampelli, E.M. (2010). Does accounting conservatism pay? *Accounting & Finance*, 50(1), 121–142.
- Jensen, M.C., Murphy, K.J. (1990). Performance pay and top-management incentives. *Journal of Political Economy*, 98(2), 225-264.
- Kamyabi, Y., Bouzhmehrani, E., Mohammadi, P. (2017). The study of the relationship between related-party transactions and the control-ownership wedge of the ultimate controlling shareholder. *Financial Management Strategy*, 4(4), 45-65 [In Persian].
- Kamyabi, Y., Noorali, M. (2016). Studying the mediating effect of accounting conservatism on the relationship between information asymmetry and earnings management in listed companies of Tehran stock exchange. *Quarterly Financial Accounting Journal*, 8(29), 1-26 [In Persian].
- Khajavi, S., Momtazian, A. (2014). Investigation the quality of financial information disclosure effect on current and future stock return of listed companies of Tehran Stock Exchange. *Journal of Financial Accounting Knowledge*, 1(1), 9-27 [In Persian].
- Khan, M., Watts, R.L. (2009). Estimation and empirical properties of a firm-year measure of accounting conservatism. *Journal of Accounting and Economics*, 48(2-3), 132-150.

- Khodami pour, A., Panahi Gonharani, R. (2017). The impact of accounting conservatism on the investment efficiency considering information asymmetry. *Journal of Financial Accounting Research*, 9(3), 91-110 [In Persian].
- Khodamipour, A., Deldar, M., Mohammadrezakhani, V. (2013). Investigating the effect of agency costs and information asymmetry on audit quality. *Journal of Audit Science*, 13(50), 119-136 [In Persian].
- Kim, J.B., Zhang, L. (2016). Accounting conservatism and stock price crash risk: firm-level evidence. *Contemporary Accounting Research*, 33(1), 412-441.
- Kordestani, Gh.R., Amir Begei Langerodi, H. (2008). Conservatism in financial reporting: the relation between asymmetric timeliness of earnings and mtb ratio. *Accounting and Auditing Review*, 52, 89-106 [In Persian].
- Kothari, S.P., Leone, A.J., Wasley, C.E. (2005). Performance matched discretionary accrual measures. *Journal of Accounting and Economics*, 39(1), 163-197.
- Kravet, T.D. (2014). Accounting conservatism and managerial risk-taking: Corporate acquisitions. *Journal of Accounting and Economics*, 57(2-3), 218-240.
- LaFond, R., Watts, R.L. (2008). The information role of conservatism. *The Accounting Review*, 83(2), 447-478.
- LaPorta, R., Lopez-de-Silanes, F., Shleifer, A., Vishny, R. (1999). The quality of government. *Journal of Law, Economics and Organization*, 15(1), 222-279.
- Li, H., Henry, D., Wu, X. (2019). The effects of accounting conservatism on executive compensation. *International Journal of Managerial Finance*, 16(3), 393-411.
- Lippert, R.L., Porter, G. (1997). Understanding CEO pay: A test of two pay-to-performance sensitivity measures with alternative measures of alignment and influence. *Journal of Business Research*, 40(2), 127-138.
- Mashayekhi, B., Mohammad Abadi, M., Hesarzadeh, R. (2009). Accounting conservatism, earnings persistence and earnings distribution. *Accounting and Auditing Review*, 56, 107-124 [In Persian].
- Meshki Miavaghi, M., Elahi Rodposhti, S. (2014). Accounting conservatism and the value of cash holdings. *Empirical Research in Accounting*, 4(3), 23-43 [In Persian].
- Meshki Miavaghi, M., Mohammadi, R. (2019). Investigating the effect of conditional conservatism on earnings quality based on price value relevance and the earnings response coefficients. *Journal of Financial Accounting Research*, 11(2), 61-74 [In Persian].
- Moradi, J., Valipour, H., Ghalami, M. (2011). The effect of accounting conservatism on reducing stock price crash risk. *Management Accounting*, 4(4), 93-106 [In Persian].
- Moradzadeh, M., Banimahd, B., Dindar Yazdi, M. (2011). The relationship between accounting conservatism & corporate governance. *Management Accounting*, 4(1), 89-102 [In Persian].
- Ntim, C.G., Lindop, S., Thomas, D.A., Abdou, H., Opong, K.K. (2019). Executive pay and performance: the moderating effect of CEO power and governance structure. *The International Journal of Human Resource Management*, 30(6), 921-963.
- Parandin, K., Ghanbari, M., Drakshani Draksh, M. (2016). The study effect of corporate governance mechanisms on conditional conservatism. *Journal of Accounting Research*, 6(3), 51-72 [In Persian].
- Raffi, J.I., Matějka, M., Schloetzer, J.D. (2014). Target ratcheting and incentives: theory, evidence, and new opportunities. *The Accounting Review*, 89(4), 1259-1267.
- Ramalingegowda, S., Yu, Y. (2012). Institutional ownership and conservatism. *Journal of Accounting and Economics*, 53(1-2), 98-114.
- Rezazadeh, J., Azad, A. (2009). The link between information asymmetry and conservatism in financial reporting. *Accounting and Auditing Review*, 54, 63-80 [In Persian].
- Ruhi, S., Pakmaram, A. (2018). The relationship of accounting conservatism with market responses and firms value. *Journal of Accounting Research*, 7(4), 99-126 [In Persian].
- Sajadi, S., ZarezadehMehrizi, M. (2012). Investigation of the relationship between management compensation and economics measures performance assessment of companies listed in Tehran security exchange. *Journal of Financial Accounting Research*, 3(4), 41-54 [In Persian].

- Salehi, M., Ghorbani, B., Jafarian, H. (2011). An investigation of relationship between earnings conservatism and price to book ratio: Iranian evidence. *World Applied Sciences Journal*, 12(9), 1397-1402.
- Shahbazi, M., Mashayekhi, B. (2014). Relationship between debt ratio, size and cost of capital of firm with conditional and unconditional conservatism. *Journal of Accounting Knowledge*, 5(16), 33-54 [In Persian].
- Soliman, M. (2014). Auditing quality characteristics and accounting conservatism: An empirical study of the listed companies in Egypt. *Corporate Ownership & Control*, 11(2), 352-361.
- Sun, B. (2014). Asset returns under periodic revelations of earnings management. *International Economic Review*, 55(1), 255–282.
- Tariverdi, Y., Emami, A., Badiei, H. (2017). The impact of corporate governance on accounting conservatism. *Economic Journal*, 16(7-8), 79-92 [In Persian].
- Vadhee, M., Safari, P. (2015). Effect of information asymmetric on performance in business groups. *Journal of Accounting Knowledge*, 6(21), 109-127 [In Persian].
- Watts, R.L. (2003). Conservatism in accounting Part I: Explanations and implications. *Accounting Horizons*, 17(3), 207-221.
- Watts, R.L., Zimmerman J.L. (1999). *Positive Accounting Theory*, New Jersey: Prentice-Hall.
- Xu, R., Zhang, G., Zhang, J., Zheng, Z. (2020). Executive incentive compatibility and selection of governance mechanisms. *Accounting & Finance*, 60(1), 535-554.
- Zhang, X., Gao, S., Zeng, Y. (2019). An empirical study of the relationship between accounting conservatism and executive compensation-performance sensitivity. *International Journal of Accounting & Information Management*, 27(1), 130-150.
- Zhou, F., Fan, Y., An, Y., Zhong, L. (2017). Independent directors, non-controlling directors, and executive pay-for-performance sensitivity: Evidence from Chinese non-state-owned enterprises. *Pacific-Basin Finance Journal*, 43(1), 55-71.